A°. 1862. N°. 259.

DONDERDAG 30 OKTOBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

UTRECHT, Donderdag 30 Oktober.

Nieuwe tijdingen uit Griekenland blijven ontbreken. In Engeland is men in 't oordeel over de gebeurtenissen te Athene zeer verschillend. De *Morning Post* verdedigt de oude Britsche politiek, beschuldigt Rusland van kuiperijen en reikt de beschermende hand aan Turkije, dat in zijn bestaan bedreigd zou worden. De *Daily News* en de *Times* zetten de zelfzuchtige eischen der Britsche staatkunde een weinig op den achtergrond, en schijnen Griekenland zelfs aan te zetten, om »in het belang der beschaving" zegt de *Daily News*, zijne grenzen te verleggen. Nu echter de Porte haar geheele leger beschikbaar heeft, ten gevolge der bevrediging van de Noordelijke provinciën, zou het Griekenland wel het minst geraden zijn eene aanvallende houding aan te nemen. Er waren buitendien nog redenen genoeg, waarom Griekenland zijn koning moede was, behalve omdat hij op de begeerte der natie om het belang der christenheid in het Oosten steeds krachtig voor oogen te houden, niet lette. Omkooping bij de verkiezingen, opheffing der gemeentelijke vrijheden, eene omkoopbare bureaukratie en verkeerd gebruik van 's lands gelden gaven redenen genoeg tot ontevredenheid en openen een voldoend terrein tot het aanbrengen van verbeteringen. Buitendien was de hand van de trotsche koningin *Amelia* overal merkbaar, en waar de vrouwen de reaktie steunen, loopt de zaak altijd verkeerd af, zegt de *Siècle*, zeker als eene soort van waarschuwing aan keizerin *Eugénie!*

De minister van buitenl. zaken te Parijs en lord *Cowley* hebben gekonfereerd over de Grieksche zaken, zegt de een, over Italië, zegt een ander. Is dit laatste het geval geweest, men voegt er dan bij, dat de mededeelingen van den minister niet voldoende zijn geweest; met name zou het zijn weêrsproken, dat men van Fransche zijde zou aandringen op het opheffen van het parlementsbesluit, waarbij Rome tot hoofdstad van Italië is verklaard.

Steeds mooije woorden van verzoening veil hebbende, is het der Pruiss. regering niet voldoende geweest de grondwet te schenden, maar moeten het nu de Kamerleden-ambtenaren ontgelden, die op onafhankelijke wijze hunne stemmen als volksvertegenwoordigers hebben uitgebragt. De natie zal dit echter weder goedmaken; de voornaamste steden bieden aan de disponibel gestelde beambten gemeentelijke betrekkingen aan, en er worden gelden bijeengebragt om hun geldelijk verlies te vergoeden. Tevens wil men algemeen in 't land adressen van adhesie aan de Tweede kamer doen teekenen. Al wat de regering dus bewerkt, is de ontevredenheid slechts vermeerderen. Het is dan ook de vraag, of het haar zou baten, als zij de kamers tegen 12 Jan. weder bijeenriep en een nieuw budget haar aanbood, wanneer dat budget niet is ingerigt gelijk de vertegenwoordiging dit verlangt. — Hoe deze aangelegenheid zal afloopen is dubbel belangrijk, omdat eene gelijke verwikkeling over een begrootingspost te Weenen tusschen de beide Wetgevende ligchamen is ontstaan. Men hoopt echter nog, dat de Oostenrijksche regering de grondwettige regten der Volksvertegenwoordiging niet zal ter zijde stellen.

In Engeland wacht men met belangstelling berigten van de Bermuden, waar weder met den man van de Trent-kwestie, *Wilkes*, moeijelijkheden zijn ontstaan. Wat de verhouding der strijdende partijen aangaat, het zou nog altijd even gevaarlijk zijn, als Engeland in kwestie kwam met de Unie. Over het geheel hebben de federalisten wel veel verloren in de laatste drie maanden, doch ten onregte wordt beweerd, dan zij niets vooruitgekomen zijn. Een jaar geleden waren Nieuw-Orleans en Memphis in de magt van het Zuiden, zoo ook Norfolk, waar de rebellenvlag, om zoo te spreken, den autoriteiten in Washington een doorn in het oog moest zijn. In Kentucky, Tennessee en Missouri hielden zij de sterkste positiën, en bijna waren zij overal meester op de kust van Noord- en Zuid-Carolina, terwijl Penzacola, in Florida, nog immer in hunne handen bleef, en de Potomac op vele punten door hunne batterijen geblokkeerd was. Dit alles is nu anders, zelfs na den ongelukkigen veldtogt in Virginië; Norfolk, Suffolk, Yorktown, Williamsburg en Manassas zijn door Unie-troepen bezet. De Potomac is geheel open. Nieuw-Orleans, Memphis en Columbia geven aan de federalisten het gebied over den Mississippi. Penzacola en een goed gedeelte der kust van Florida, Zuid-Carolina en George zijn in hunne handen, zoowel als bijkans alle punten van belang op de kust van Noord-Carolina. In Missouri kunnen zich de rebellen niet staande houden, terwijl Nashville, de hoofdstad van Tennessee, en een gedeelte van den staat Arkansas eveneens voor hen verloren is. Is in het Noorden 't goud op 29 pCt. premie, bij de Zuidel. is die premie 125 pCt., dat is: voor 225 dollars papier bekomt men slechts met moeite 100 dollars in goud. Heeft men in 't Noorden belasting te betalen, te Richmond spreekt men van eene belasting van 20 pCt. op alle inkomsten. Daar is men zoo goed als van allen buitenlandschen handel afgesneden; hier is deze, in spijt van alle voorspellingen, nog in vollen bloei. De stand der partijen is dus nog altijd gunstig voor de Unie, waar door buitenlandsche verwikkelingen zeker de eendragt nog zou vermeerderen en de veerkracht op buitengewone wijze zou toenemen.

De sinds gisteren ontvangen **Telegrafische depeches** laten wij hieronder volgen:

Turijn, Woensdag. Er is sedert verscheidene dagen eene dienst georganiseerd tusschen deze stad en Spezzia.

Het oorlogsfregat Victor Emmanuel vertrekt heden avond van Napels naar de Grieksche wateren. Het fregat Tancredo, dat thans voor Messina ligt, zal insgelijks derwaarts vertrekken.

Weenen, Woensdag. Over Konstantinopel wordt van gisteren gemeld, dat, terwijl koning *Otto* nog in het gezigt was, in den Piraeus eene beweging ontstond, waarbij 4 menschen omkwamen. De nationale vergadering wil binnen 8 dagen bijeenkomen, om prins *Alfred* de kroon aan te bieden.

Weenen, Woensdag. De keizer heeft het vertrek van een eskader, bestaande uit een fregat, een korvet en twee kanonneerbooten, naar de Grieksche wateren bevolen, ter bescherming der Oostenrijksche belangen.

Parijs, Woensdag. De *Patrie* logenstraft het gerucht, dat het eskader te Toulon zich reeds gereed zou hebben gemaakt om naar de Grieksche wateren te vertrekken.

Andere bladen daarentegen beweren, dat het eskader in het laatst dezer week derwaarts zal vertrekken.

Turijn, Woensdag.

Volgens berigten door de *Italia* ontvangen, heeft *Tristany* zich te Veroli aan een Fransch detachement overgegeven met 20 bandieten. Eene rooverbende onder *Taydio* is vernietigd; alleen de aanvoerder is ontvlugt.

Parijs, heden, Donderdag.

Uit Vera-Cruz zijn berigten tot 23 Sept. Generaal *Forey* had in eene proklamatie afgekondigd, dat het Mexikaansche volk, door onze wapenen bevrijd, geheel vrij zal zijn in de keus van een bestuur. In die proklamatie zegt de generaal, dat hem uitdrukkelijk is opgedragen dat te verklaren. Bij besluit van den generaal is *Almonte* afgezet, zijn bestuur ontbonden, en zijn zijne wetten en verordeningen nietig verklaard. Dit besluit is door alle partijen met geestdrift vernomen. De vomito heeft opgehouden.

— Z. M. heeft benoemd tot ontv. te Delfzijl c. a. den heer *A. Werneke Cz.*, ontv. te IJsselmuiden c. a. eervol ontslag verleend aan den heer *M. J. Janssens*, als ontv. te Vaals, met pens.; — erkend als konsul-generaal van Hamburg voor de Nederl. kolonien in Oost-Indië, den heer *W. F. Mathieu.*

— Graaf *de Sartiges*, nieuw benoemd gezant van Frankrijk te Turijn, is per telegraaf naar Parijs ontboden, om vóór de opening van het Ital. Parlement te Turijn te zijn, zoodat men meent, dat hij zijne brieven van terugroeping Z. M. den koning niet in persoon zal overhandigen.

— Eergister avond is door de kommissie van rapporteurs der Tweede Kamer vastgesteld het voorloopig verslag over het ontwerp tot verbetering der waterwegen van Amsterdam en Rotterdam naar zee. Men verneemt, dat tegen dit ontwerp, bepaaldelijk tegen de koncessie, aan den heer *Jäger* verleend, gewigtige bezwaren zijn gerezen.

— Aan de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zijn rondgedeeld: 1. een geschrift, ten titel voerende: »Is het eerste der vier ontwerpen, regelende de geneeskunst, zóó voortreffelijk, dat het geene aanprijzing behoeft, of zóó slecht, dat het geene kritiek verdient?" Amsterdam *R. C. Meijer* en 2. een adres van den gemeenteraad van IJsselmonde, prov. Zuidholland, die wenscht dat het wets-ontwerp nopens de verbetering van den waterweg van Rotterdam naar zee worde beperkt tot aan Rotterdam naar zee, en alzoo met uitsluiting van het trajekt van Krimpen tot Rotterdam.

— Naar men verneemt worden in het koncept ontwerp registratiewet, thans bij het departement van financiën eenige wijzigingen gebragt, naar aanleiding van de daarover ingekomen adviezen van deskundigen.

— Naar men wil, heeft de minister van binnenlandsche zaken den kursus voor hulponderwijzers op 's rijks kweekschool te 's Bosch en te Haarlem voor één jaar uitgesteld. Die te Groningen alleen wordt geopend.

— H. K. H. prinses *Hendrik* der Nederlanden heeft aan het genootschap *Dorcas* en de daaraan verbonden *Amalia-school*, te Wageningen, eene fraaije teekening geschonken, als prijs in de aanstaande loterij van dat genootschap. *N. D. 's Gr.*

— Het *N. Dagblad* komt terug op de zaak van de bijeenvoeging, die, ter wille van de heeren *Cornets de Groot* en *v. Hoevell* zou geschieden, bij den eersten van een pensioen van *f* 8640, bij den tweeden van *f* 1417, met de bezoldiging van lid van den Raad van State ad *f* 5000. Gaat men de artikelen der pensioen-wet van 1846 en 1851 na, en let men op het Ind. pensioen-reglement, dan is het duidelijk, dat men geene kumulatie heeft gewild. Dat de regering bij andere pensioenen er trouwens ook zoo over denkt, blijkt uit de omstandigheid, dat de min. van koloniën bij de benoeming van den O.-Ind. hoofdofficier *Smits* tot kommandant van Bronbeek, op den 25. Okt. van dit jaar schreef: De pensioensbepalingen *lieten niet toe*, dat men den kommandant eene toelage boven zijn pensioen van *f* 3000 gaf; men heeft dus het pensioen doen *stilstaan!*

Wat de regering voor den heer *Smits* als *regt* beschouwt, wordt dat voor de heeren *Cornets de Groot* en *v. Hoevell* iets anders? Maar die beide heeren zelven zagen het evenzoo in; als zij hadden begrepen, dat de wet hun regt gaf op pensioen én op bezoldiging, zouden zij dan aan Z. M. bijzonderlijk »voorziening", dat is eigenlijk in deze *gunst* gevraagd hebben? Men zou zich immers eenvoudig aan de wet gehouden hebben.

Het *Handbl.* en de *Arn. Cour.* en de *N. Rott. C.* en 't *Hand. en Eff. blad*, die thans zich aan hunne zienswijze aansluiten, moesten toch begrijpen, dat men met groote woorden en met heftige uitvallen geene waarheden tot onwaarheden kan maken, en dat men der partij schaadt, die men zoo onhandig gaat dienen.

Er wordt hier blijkbaar *gunstbetoon* gevraagd, door hen zelven, die daartegen voor kort nog te regt krachtig opkwamen. Dat is in plaats van liberaal de ziekte van het eigenbelang, waarbij zelfs het gevoel van betamelijkheid dreigt te worden voorbijgezien.

Aardig is het dan ook zeker, dat de *Arn. Cour.* heden, na een meer hevige dan juiste bestrijding van het verwijt, dat in zake der kumulatie van pensioen en bezoldiging den heeren *C. de Groot* en *v. Hoevell* wordt gedaan, berigt: »De regering stelt zich voor, eene algemeene regeling te maken omtrent de positie van Indische ambtenaren, die, na gepensioneerd te zijn, een bezoldigd staatsambt aannemen. Die regeling is voorbereid en is aanhangig bij den Raad van State."

— De financiële plannen van den heer *Betz* worden in het buitenland allergunstigst ontvangen. Zie hier wat de *Economiste Français* (aflevering van 25 Oct.) zegt: »Holland, als de eenigste staat van gansch Europa, gaat steeds voort zich door zijne traditionnele wijsheid te onderscheiden. In plaats van de rol van groote mogendheid te bejagen en zich te ruïneren door gepantserde schepen, *Armstrong* kanonnen, vestingwerken, enz., vervolgt het steeds den weg om den financiëlen toestand te verbeteren. Het is te betreuren, dat Nederland door de Hollandsche taal van het overige deel der wereld wordt afgescheiden, *(sic?)* waardoor Europa gedeeltelijk van uitmuntende onderrigtingen verstoken blijft."

— 120 Nederl. beoefenaars der beeldende kunsten zijn bij rekest aan de Tweede kamer opgekomen tegen het feit, dat eene regering, die uitdrukkelijk beweert, dat *kunst geene regeringszaak is*, voor de bekende schilderij van den heer *Verboeckhoven* eene betrekkelijk zoo hooge som gelds heeft gegeven

— Zr. Ms. schroefstoomschip 4. kl. Bommelerwaard, in aanbouw op 's rijks werf te Amsterdam, is in den voormiddag van den 29. dezer met goed gevolg te water gelaten.

— Uit Vlissingen meldt men, dat de état-majoor van de Zeeland, aldaar pas aangekomen, bestaat uit: komm., kapt. ter zee *Fabius*; 1. off. kapt.-luit. ter zee *Holtzappfel*; luits. ter zee 1. kl. *Parker Verboom* en *van Alphen*; luits. ter zee 2. kl. *Roël*, *de Steurs*, *Gericke*, *Eck* en *Smith van den Broeke*; off. van gez. 1. kl. *Meijer*, 2. kl. *Muller*, 3. kl. *Holtzappfel*; off. van adm. *Duyvelaer van Kampen*; kapt. mariniers *de Haan Hugenholtz*, 2. luit. idem *Cramer van Baumgarten*, off. machinist *Sol*. Genoemd fregat zal, na eenige veranderingen in het personeel van het état-majoor, naar de Middellandsche zee stevenen.

Op de Prins Maurits, kapt. luit. ter zee *Kemper*, voor Neuzen liggende, is de granuleuze oogziekte weder uitgebroken; 26 man zijn naar het hospitaal te Middelburg overgevoerd.

— Met het voorjaar zal de overgang van onderoff., korp. en manschappen van het leger hier te lande naar dat van Neerl. Indië, die thans is gestaakt, weder geopend worden.

— De heer *P. Régout*, fabrikant te Maastricht, heeft zich bij adres tot den minister van financiën gewend (en afschriften daarvan aan de leden der Tweede Kamer van de Staten-Generaal toegezonden) met het verzoek om, tegen de daarin opgenomen voorwaarden, van den Staat in eigendom te verkrijgen: 1. de oude kazerne met daaraan gelegen tuin, genaamd het *Penitenten-klooster*; en 2. het tegenwoordig entrepôt-gebouw en erf, het een en ander binnen de gemeente Maastricht gelegen.

— Er is koncessie aangevraagd voor eene diligencedienst tusschen Enschedé en Zwolle, op de vijf dagen der week wanneer er geene diligence tusschen die steden rijdt.

— In den gemeenteraad van Amsterdam is gister door den Voorz. medegedeeld dat de heer dr. *S. Sarphati* de hem verleende voorloopige koncessie tot uitbreiding en verfraaijing van de stad, om en nabij het Paleis voor Volksvlijt, heeft aangenomen.

Aan de Maatschappij van den werkenden stand is, ten behoeve harer Ambachtsschool, eene subsidie van ƒ 3000, voor den tijd van één jaar, verleend.

Daarna is de gemeente-begrooting in behandeling genomen.

De heer *Broms* heeft medegedeeld, dat hij zal voorstellen de afschaffing van de belasting op het brandhout, en de plaats. dir. bel. te laten op 3.3 pCt. van het belastbaar kapitaal, en haar dus niet met 0.5 pCt. te verminderen zoo als B. en W. voorstellen.

— Den 27. dezer is van wege de 32 gemeenten, uitmakende de voormalige drie kwartieren der Ommelanden, de kommissaris des konings in de prov. Groningen gedagvaard, om te verschijnen voor de arrond. regtb. te Groningen, op Vrijdag den 7. Nov., ten einde zich te hooren veroordeelen tot afgifte van alle goederen, tot de Ommelander kas behoorende. *Gr. Ct.*

— De regtbank te Leiden zal in de volgende maand zitting nemen in het gebouw op het Rapenburg; tot dusver was de regtbank op het raadhuis gevestigd.

— De spoorweg-brug over den Rijn bij de Vink zal door een ijzeren vervangen worden.

— Te Rotterdam is door een onbekende zich noemende *Gallo*, eene *Garibaldi*-meeting in het koffijhuis op het Steiger bijeengeroepen; maar de oproeper kwam niet en de koffijhuishoudster had een druk bezoek gehad.

Te Groningen is de *Garibaldi*-vergadering op de volgende wijze gehouden. Er waren Zaturdag in het daarvoor bestemde koncert-lokaal veel nieuwsgierigen bijeen. Evenwel hebben de personen, van wie de oproeping was uitgegaan, weinig voldoening over deze groote opkomst gehad. Nadat de heeren *de Gravere* en *Mulder* eenige woorden tot de vergaderden gesproken hadden over de wenschelijkheid om ook daar ter stede blijk te geven van ingenomenheid met de edele zucht naar vrijheid, die *Garibaldi* bezielde, en hadden te kennen gegeven, dat zij over 14 dagen eene tweede bijeenkomst wenschten te beleggen, ging de vergadering uiteen, zonder een enkel bewijs van sympathie te hebben gegeven. Integendeel toonden velen niet onduidelijk hunne weinige ingenomenheid met de ontwerpers van deze bijeenkomst. De lijst, die ter teekening werd aangeboden, om zich aaneen te sluiten, bleef zonder namen.

— [illegible]ndag werd de tweede herv. kerk in de [illegible]rmeer ingewijd; de gemeente heeft den naam [illegible]ngen van Nieuw Vennep. Tot de vrije [illegible]er kerk aan kerkvoogden ontbreekt nog

— Ll. Vrijdag heeft het *Collegium musicum Ultrajectinum* eene belangrijke vergadering gehouden. In het voorjaar was de toestand van het *Collegium*, niettegenstaande zijn 251jarig bestaan, zeer benard. Het bestuur trad af, en nieuwe kommissarissen schenen niet ligt de moeijelijke taak van de regeling der zaken van het stads-koncert te zullen aanvaarden. De heeren mr. *A. G. J. baron Taets v. Amerongen*, *van Toulon v. d. Koog* en *Clotterbooke Patijn* lieten, alleen op aandrang der leden, zich, echter voorwaardelijk, de keuze welgevallen, en wel onder de mits, dat het *collegium* eene hervorming zou ondergaan meer overeenkomstig de behoeften van den tijd. Om in de gegeven omstandigheden dit werk der hervorming op te vatten, werd het bestuur gemagtigd zich drie leden toe te voegen, om de herziening van het reglement te beproeven. Daartoe werden de heeren mr. *Visscher*, jhr. mr. *de Muralt* en mr. *Bosch Jr.* uitgenoodigd. Het besluit van den raad der stad om de benoeming van een muziek-direkteur, met eene toelage uit stadskas, voortaan aan het *collegium* over te laten, maakte de herziening van te meer gewigt. Het was der kommissie dus zeker een aangenaam blijk der belangstelling van de leden, dat deze betrekkelijk talrijk waren opgekomen, om de veranderingen in het reglement voor het *collegium* in behandeling te nemen.

Door de zorgen van den heer *Visscher* waren de hoofdwijzigingen in 18 punten zaâmgevat; al deze punten zijn, na eene korte en welwillende diskussie, door de leden goedgekeurd. Daardoor zal het stads-koncert een geheel ander aanzien bekomen, en mag men hopen, dat het tevens een nieuw en krachtig leven ingaat. Eéne hoofdzaak is, dat de *ballotage* is afgeschaft; ieder kan dus lid worden, en het stads-koncert wordt voor elk muziekliefhebber opengesteld. Om de toetreding daarbij te vergemakkelijken zijn de kontributiën bepaald voor leden: op ƒ 12 voor heeren met twee dames, en ƒ 9 voor gehuwde officieren met twee dames; voor geabonneerden: op ƒ 6 voor ongehuwde burgers, en ƒ 3 voor ongehuwde officieren en studenten. Ook dames kunnen zich als leden of geabonneerden laten inschrijven. De deuren zijn dus wijd geopend; men heeft getracht iedereen gemakkelijk den toegang te verschaffen; het stadskoncert wil men zoo populair mogelijk maken.

Men mag thans verwachten, dat de burgerij niet achterlijk blijven zal; de kontributie is van ƒ 18, op ƒ 12 verminderd; 't is te hopen, dat dus vele stadgenooten thans op de lijsten, die weldra door het bestuur worden aangeboden, zullen teekenen; hun eigen voordeel moet hen daartoe bewegen; men heeft immers voor ƒ 12 bijv. voor zich en twee dames toegang tot 5 openbare koncerten, en alleen tot de 5 heerenkoncerten. De laatsten zijn bij afzonderlijke entrée niet toegankelijk, en voor de eersten zal de toegangsprijs aan de deur op ƒ 1.50 per persoon, en bij een bijzonder belangrijk koncert, waarvan men er bij ruime deelneming meerderen hoopt te geven, *hooger* worden gesteld. Het geldelijk voordeel moet dus tot inschrijving nopen. Maar men mag daarbij veronderstellen, dat, nu de gelegenheid zoo gemakkelijk is gemaakt, velen buitendien gaarne zullen willen blijk geven van hunne belangstelling in de toonkunst, wier hooge waardij iedereen zoo gaarne erkent.

Gelukt het daarbij aan het bestuur, waaraan het *Collegium* die zaak heeft opgedragen, een bekwaam en geacht muziekdirekteur voor de leiding van het orkest te bekomen, aan wien bovendien de leiding eener op te rigten zang- en instrumentaal-school zal worden opgedragen, dan zal het stadskoncert weder een bloeijend tijdperk ingaan en wordt het voorspoedig bestaan van de bijna 2½ eeuw oude muzikale inrigting zeker op gelukkige wijze verzekerd.

— De *Amst. Cour.* wijst er op, hoe de Staten van Overijssel sinds de daarstelling der Dedemsvaart, steeds hebben geroepen, dat de verveeningen slechts 25 jaar zouden duren; er zijn reeds 17 jaar sedert dien verstreken en men roept nog altijd van 25 jaren duur der verveeningen, waardoor het tarief der vaart zoo hoog moet blijven. Intusschen zijn er belangrijke veenstreken aan de snede gebragt, vooral sinds de doortrekking der Lutter-hoofdwijk, de vereeniging met de Vecht, en men zou nu eerder aan overproduktie gaan denken, in plaats dat de Dedemsvaart na 25 jaar geene turfvaart meer zou zijn. Het beweren heeft een groot nut te weeg gebragt, en wel dit, dat men zich heeft toegelegd op industriële ondernemingen, als de uitbreiding van landbouw en veeteelt, het oprigten van fabrieken, enz; er is een aanzienlijk graan- en aardappelenverbouw, veel meer dan voor de konsumtie noodig is; de veestapel breidt zich sterk uit, de heideschapen worden meer en meer afgestald. De tabaksteelt, dit jaar ongunstig, was vorige jaren zeer gunstig, zoodat ook dit belangrijk deel der landhuishouding als gevestigd kan beschouwd worden.

Thans is weder in werking gebragt een fabriek om uit aardappelen meel, suiker, siroop, stijfsel enz. te vervaardigen, die aanvankelijk aan de verwachting beantwoordt; aan deze zaak zal een stoomkoornmolen verbonden worden; eene jenever-stokerij en stearinefabriek mislukte door bijzondere oorzaken van sluikerij en processen; de kalkbranderijen en andere fabrieken daarentegen gelukten volkomen. In één woord de ondernemingen van landhuishoudelijken en fabriekmatigen aard bloeijen [illegible] gemeen.

De opbrengsten der Dedemsvaart zijn ook [illegible] lieverlede vooruitgegaan; de opbrengst der [illegible] brug- en afvaart-gelden, onder een verhooging [illegible] waren in 1847 ƒ 58,649.89, in 1858 ƒ 86,41[illegible] De gemiddelde opbrengst van 1847 tot en met [illegible] was ƒ 65,014.52. De opbrengst der erven en [illegible] derijen, tot de Dedemsvaart behoorende, was in [illegible] ƒ 2580,50, in 1861 ƒ 7417.07. De opbrengst [illegible] Dedemsvaart was in 1825, het eerste jaar [illegible] opening, ƒ 7514.67½, in 1846 was zij [illegible] ƒ 31,139.72. Men moet boven deze opbrengst van 18[illegible] tot 1846 voegen, gemiddeld ƒ 1200, voor de lan[illegible] eigendommen en gebouwen tot de vaart behoorende.

Men ziet uit het bovenstaande, dat de Dedemsvaart eene onderneming is, die voor groote uitbreiding vatbaar is geweest en steeds zal blijven, [illegible] eenmaal de tijd zal aanbreken, dat de industrie, groot[illegible] aan de Dedemsvaart in exploitatie gebragt, [illegible] gevolgen kan hebben, die de onafhankelijkheid [illegible] het bestaan der Dedemsvaart, ook des noods zonder verveening, onomstootelijk zal bewijzen. Mogt de akzijns op den turf worden afgeschaft, dan zal [illegible] op de verveeningen aan de Dedemsvaart en hare vertakkingen eenen zeer gunstigen invloed uitoefe[illegible] nen, voor het invoeren van nieuwe industriën, [illegible] ware het alleen dat men dan ook gebruik kan maken van de bovensteek van het veen, [illegible] bonksel genaamd, en die men gewoonlijk geheel onnut op den ondergrond laat neêrzakken, en [illegible] afbonksel evenals het gruis der steenkolen tot nog eene betrekkelijk hooge waarde voor de konsumtie oplevert maar nu voor den verveener een lastig voorwerp is, omdat hij het zonder voordeel te verwerken en weg te ruimen heeft. Alle stoffen moeten aangewend worden tot voortbrengend verbruik; ook afbonksel is een nuttige stof, [illegible] die, door het rijk aan belasting onderworpen, [illegible] plaats van *belast*, *ballast* moet genoemd worden.

— Op de eergisteren te 's Bosch gehouden jaarmarkt waren aangevoerd 172 paarden, ruim [illegible] runderen en 844 varkens. Op de linnenmarkt was weinig aangevoerd en alles ging tot zeer verhoogde prijzen van de hand.

— Op den IJssel bij Gouda is Dingsdag avond de stoomboot op Helmond op een baggerbank gevaren, waardoor de beide opvarenden, twee broeders van 24 en 26 jaar zijn verdronken.

— De walvischvaarders wisselen telkens het veld, waarop zij arbeiden, af. Eenmaal trok de Groenlandsche visscherij het grootste gedeelte der vloot tot zich, later de Zuid-Atlantische Oceaan, toen het zuidelijk gedeelte en de Potvischgronden des groo[illegible] ten Oceaans; nog later ging bijna de helft der vloot naar den noordelijken grooten Oceaan; thans echter daalt dat gebied weder in de schatting en men verleent groote opmerkzaamheid aan de Zuid-Atlantische en de Indische zeeën. Een Engelsch tijdschrift voor de zeevaart meldt, dat bijna honderd Amerikaansche schepen, behalve de Fransche, in den Indischen Oceaan met de walvischvangst zich bezig houden; de visscherij strekt zich daar uit van Java Head tot de Leeuwinnen Kaap, een afstand van ongeveer 1600 Engelsche mijlen, en levert jaarlijks 3 millioen gulden op. Bij eene enkele onderneming wonnen in het jaar 1838 de Amerikaansche en Fransche walvischvaarders bij Kaap Leeuwin 10,000 vaten traan, die eene waarde van 300,000 gulden vertegenwoordigden; in het jaar 1845 wonnen eenige Amerikaansche schepen bij een enkele vangst in de Champion baai 6000 vaten en in 1857 maakten eenige Amerikaansche, Hollandsche en Fransche walvischvaarders, gedurende eene jagt, ter hoogte van King George Sound, 12,000 vaten. De Amerikaansche scheepsbevelhebbers drijven bovendien een aanzienlijken handel in den Indischen Archipel, daar zij sandelhout, was, schildpad en allerlei tropische voortbrengselen tegen andere waren omzetten. De Engelsche walvischvaarders hebben den Indischen Oceaan geheel aan de Amerikanen, Franschen en Hollanders overgelaten.

— De *Medical Times and Gazette* bevat eene mededeeling omtrent het balsemen van militairen in Amerika. — Dezen zomer reeds werd door een ooggetuige, die als reiziger destijds het kamp van den gen. *M'Clellan* bezocht, het volgende daarover medegedeeld: »In het kamp aangekomen werd mijne aandacht reeds terstond gevestigd op een uithangbord aan een der grootste tenten, waarop met groote letters te lezen was: Drs. *Brown* en *Alexander*, goevernements-balsemers! — Deze heeren vond ik druk bezig met het inbalsemen van vier lijken, op hunne gewone wijze. Op de vraag welke methode zij volgden, werd ten antwoord gegeven: «eene nieuwe wijze en wel door de ligchamen geheel en al in te hullen in een mengsel van gips en water-glas (liquid glass), hetgeen zich tot eene gedeeltelijk doorschijnende laag, over het geheele ligchaam, als steen verhardt en dit dus totaal van de lucht afsluit. In dien toestand, waren zij van meening, kon het lijk, vele jaren, misschien zelfs »voor eeuwig" geconserveerd blijven. De reeds afgewerkte en door schrijver bezigtigde mummiën hadden een vrij goed

voorkomen, alhoewel niet bepaald »mooi." De balsem-dokters rekenden voor het bezorgen van een gewoon soldaat 25 en voor dat van een officier 50 pond (of dollars?, dit is niet duidelijk.) Zij deelden schrijver nog mede, dat zij, van het begin af van den tegenwoordigen oorlog, reeds 2000 lijken van gesneuvelden of in de hospitalen overleden militairen hadden moeten balsemen en naar hunne familiën opzenden in met zink bekleede kisten. Een van de vier lijken, die schijver zag »bewerken", was reeds klaar voor de verzending; het was gekleed in zijn uniform, met zijne portefeuille in de hand, een bosje hooi onder het hoofd en op de bovenplaat der expeditiekist werd het adres geplaatst der, hunnen heveling verbeidende, bedroefde ouders.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 29 Okt. 2 55 El AP. 9.50. Gew 8 d.

— Het verslag der zitting van de Tweede kamer van gister, de verkorting der memorie van beantwoording op de verslagen van buitenl. zaken en justicie en der wetsvoordragten omtrent amortisatie van 4 millioen en verandering van de grensscheiding tusschen Brummen en Zutphen zal men met de verslagen van de gemeenteraden van Utrecht en Amersfoort van 25 en 28 Okt. in het bijvoegsel vinden.

MADRID, 24 Oktober.

De regering heeft het plan, Ceuta en Melilla op de Afrik. kust tot vrijhavens te verklaren.

Narvaez heeft den koning den degen geschonken, dien kardinaal *Ximenes Cisneros* in den veldslag tegen Oran droeg.

De gele koorts maakt op de Kanarische eilanden vele slagtoffers, vooral te Santa-Cruz de Tenerifa, waar zij nooit geheerscht heeft.

TURIJN, 26 Oktober.

De 16 afgevaardigden van de aktie-partij, die te Napels bij den heer *Baldacchini* onderscheidene konferentiën gehouden hebben, hebben besloten, het ministerie in staat van beschuldiging te stellen wegens zijne inkonstitutionnele daden; het anti-italiaansch te verklaren omdat het niet alleen te Fransch-, maar ook te Piemonteeschgezind is, en voor te stellen een andere plaats dan Turijn tot voorloopige hoofdstad te nemen, zoolang men Rome niet zal hebben verkregen. Onder de leiding van den senator *Vacca* zullen daarentegen konferentiën plaats hebben om het ministerie te steunen.

Te Napels loopt een gerucht dat tot het gemeentebestuur een verzoek was gerigt om *Palasciano*, een beroemd chirurgijn, naar Varignano te zenden, ten einde deel te nemen aan het konsult waarin over de verdere behandeling van *Garibaldi* zou beslist worden, en dat dit verzoek zou zijn afgewezen! — Aldaar heerscht eene buitengewone drukte, daar men op onderscheidene punten de stad verbetert en verfraait. Een menigte volks uit de mindere klasse vindt hierdoor werk en brood.

BERLIJN, 28 Oktober.

Zondag zijn hier weder eenige bladen in beslag genomen.

De *Volks Ztg.* is tot eene boete veroordeeld, omdat zij, zonder verlof der policie, eene inschrijving heeft geopend voor de gezinnen der ongelukkige kompagnie van Graudenz, hetgeen in strijd is met eene policie-verordening van *Hinckeldey*.

LONDEN, 28 Oktober.

Naar men verneemt zal koning *Leopold* een groot gedeelte van den winter op het eiland Wight doorbrengen, wegens het daar heerschende zachte klimaat. Ook prinses *Alexandra* zal aan ons hof een bezoek brengen.

Naar luid eener depêche van Corfu heeft de lord-opperkommissaris krachtige maatregelen genomen, om elke manifestatie op de Jonische eilanden, ten gunste van den Griekschen opstand, tegen te gaan.

De bladen bevatten een verslag van onzen konsul te Charlestown, over den katoenoogst in de Zuidelijke Staten, over 1860, 1861 en 1862. De oogst van 1862 zou in gewone omstandigheden hebben opgebragt 4,500,000 balen, maar ten gevolge van den oorlog zal de opbrengst slechts zijn 1,500,000 balen, volgens sommigen slechts 500,000. Van den oogst van 1860 rekent men, dat nog 750,000 balen in magazijn blijven. De oogst van 1861 heeft bedragen 2,750,000 balen, waarvan men een millioen verbrand heeft. De rest ligt nog in de magazijnen. 50,000 balen hebben tot dusverre de blokkade verbroken. In bovengenoemde cijfers zijn de oogsten van Zuid-Karolina en Georgië niet begrepen. Uit deze opgaven volgt, dat, als de blokkade zal zijn opgeheven, de hoeveelheid beschikbare katoen zal bedragen 3,950,000 balen, zoo er ten minste niet meer vernield wordt.

De *M. Post* zegt, dat *Garibaldi* aan het hoofd der Grieksche omwenteling zou hebben gestaan, indien hij had willen begrijpen dat de beste weg naar Rome over Athene, Montenegro, Dalmatië en Venetië was; maar *Garibaldi* wenschte den kortsten weg te nemen. Nu is de Grieksche omwenteling, volgens den *M. Post*, het werk van buitenl. Russ. invloed, en het bewijs daarvan ligt in de omstandigheid dat het nieuwe Grieksche bewind dadelijk een stelling van aanranding verkondigt. De *M. Post* vervolgt zijn artikel met de aanmerking, dat Engeland gewigtige belangen in de nabijheid van Griekenland te beschermen en pligten te vervullen heeft, nl. het protektoraat van de Jonische eilanden, waardoor het vertrek der vloot naar den Piraeus gebillijkt wordt. Engeland moet waken voor het in stand houden van het Ottomanische rijk, en stelt evenveel belang in dien weg van gemeenschap met Indië, als in den weg van Londen op Portsmouth. Dit artikel heeft niet veel indruk gemaakt, en schijnt blootelijk geschreven om het zenden van een Engelsch eskader te wettigen, zonder dat er daarom eenige aanleiding voor Frankrijk bestaat dit voorbeeld te volgen, dat echter ook zonder aanleiding het voorbeeld wel volgen zal.

Naar aanleiding van de zaak te Bermuda vraagt de *Daily News*, waarom pres. *Lincoln* den kommodore *Wilkes* benoemde tot kommandant van een eskader, juist op dat station, waar het uit den aard der zaak het meest met Engelsche schepen in aanraking moest komen, daar men toch, na de affaire met de Trent, het er voor houden mogt, dat hij daarvoor niet de geschikte persoon was.

Eene dame alhier heeft aan den buffethouder in het tentoonstellings-gebouw eene aanzienlijke som gezonden, waarvoor hij een banket zal moeten geven aan alle meisjes, die in het gebouw bediend hebben. Die dame is zoo voldaan over aller beleefdheid en oplettendheden bij hare bezoeken, dat zij haar dat feest wil aanbieden als bewijs van achting, voor zij allen door de sluiting der tentoonstelling verstrooid raken. Het banket zal den Vrijdag voor de sluiting plaats hebben, als de bezoekers van dien dag het gebouw zullen verlaten hebben.

De laatste stormen hebben te Dover de wandelplaats de *Marine Parade* geheel verwoest; ½ Eng. mijl lengte van het strand is door de zee weggespoeld. De boot van Calais heeft 10 uur na haar vertrek des nachts de ankers uitgeworpen; zij was anders stellig met hare 50 opvarenden op de Goodwin-sands vergaan. De passagiers zijn door de Vivid afgehaald.

De postboot Emerald heeft gepasseerden Maandag nacht, 30 menschen van een, naar Quebec bestemd, Engelsch schip, dat op het punt stond te zinken, gered.

De berigten die wij heden uit Nieuw-York ontvangen, loopen tot 18 Okt. Een der meest belangrijke tijdingen is, dat de goeverneur van Pennsylvanie eene depêche aan het bondsgoevernement heeft gezonden, waarin hij zich beklaagt over het gedrag der Noordel. generaals te Hagerston, die den Zuidel. generaal *Stuart* met zijne 3000 man ongehinderd lieten ontsnappen, ofschoon zij dit zeer gemakkelijk hadden kunnen verhinderen. Hij beweert dat de generaals zeer wel wisten waar *Stuart* zich ophield en dat zij hem zonder moeite hadden kunnen gevangen nemen. De goeverneur dringt ten slotte aan op een streng onderzoek in die zaak.

— 29 *Okt.* Gec. 93¼; Mexiko 3 pCt. 32¾; Peru 4½ pCt. —; Venez. 3 pCt. 29¼, 1 pCt. —; Port. 3 pCt. 47⅛; Sp. 3 pCt. 54⅛, 2 pCt. —; Russ. 4½ pCt. 92, 5 pCt. 95; Sard. 5 pCt. —.

PARIJS, 28 Oktober.

Prins en prinses *Napoleon* worden in het laatst dezer week te Compiègne verwacht.

De keizer heeft gister den Griekschen gezant in een bijzonder gehoor ontvangen en een beambte bij het ministerie van buitenlandsche zaken is met eene bijzondere zending naar Athene vertrokken.

Zoo alle bepalingen van het verdrag van 1831 zullen worden nagekomen, zal de hertog van Leuchtenberg, met wiens kandidatuur het 't ernstigst gemeend was, niet tot koning van Griekenland gekozen worden; want de drie kontraherende mogendheden hebben zich verbonden, bij vakature geen prins, verwant aan hare respektieve dinastiën, op den Griekschen troon te laten brengen.

De *France* berigt, dat de koning van Griekenland geen afstand van de regering gedaan, maar verklaard heeft, dat het geweld waarvan hij het slagtoffer werd, door geenerlei ongrondwettige handeling van zijnen kant gemotiveerd werd en dat hij zijne regten handhaaft.

De koningin van Griekenland schijnt een voorgevoel gehad te hebben van den tegenspoed, die haar en haar echtgenoot treffen zou. Toen op hare reis door de oostelijke provinciën een meisje, dat haar bloemen aanbood, struikelde en het mandje met bloemen bijna liet vallen, zeide zij tot een harer adjudanten: *»Timeo Danaos et dona ferentes."*

Er is sprake van eene reis van maarschalk *Randon* naar Rome. Men is daar bezig met onderscheidene gebouwen in kazernen te veranderen.

De bakkerij-kwestie is heden weder voor zes maanden verschoven, naar men zegt. De keizer was in beginsel voor de vrijheid, maar dewijl de dadelijke vrijmaking dezer industrie den ondergang van de opgerigte speciale bakkerskas zou te weeg brengen, heeft men dat uitstel bepaald, opdat hiervoor zou kunnen worden gezorgd.

Uit Italië wordt gemeld, dat de keizer, die reeds in de Marken voor eene waarde van 100.000 kroonen aan grond bezat, onlangs nog vroegere eigendommen der kerk er bij heeft aangekocht.

Zekere dame alhier heeft een legaat van 800,000 frs. ontvangen. Eenigen tijd geleden ontmoette zij in de kringen, die zij bezocht, een Engelschman, die smoorlijk verliefd op haar werd; zij was hem niet ongenegen en misschien zou zij eindelijk hem ook wel hart en hand geschonken hebben. Zoover kwam het echter niet. Hij moest wegens familiezaken plotseling naar Indië en zou vijf à tien maanden uitblijven. Dat was een eeuwigheid! Hij vroeg als souvenir en als teeken dat hij mogt hopen, een haarlok; men aarzelde heel lang, sloeg de oogen neêr en bloosde heel liefjes, maar eindelijk gaf men den haarlok. De door Amor's pijlen gewonde toog naar het verre Oosten en overleed na zes maanden dood prozaisch aan de koorts. Het voorwerp zijner liefde vergat hij echter niet; hij vermaakte haar een substantieel legaat van 800,000 frs. De dame wilde eerst het geld niet ontvangen, maar eindelijk heeft zij er dan toch maar toe besloten. Maar ziet, die haarlok, die zooveel troost aan de ziel van den bedroefden minnaar had aangebragt, die zijn hart verrukt had, tot zelfs in de laatste oogenblikken zijns levens, — die haarlok, met zooveel aandrang afgebedeld, met zooveel weêrzin afgestaan en met zoo innige dankbaarheid ontvangen, — die haarlok..... ja, die haarlok..... was valsch!

Bij Parijs heeft een jong mensch gewed om, tusschen de rails liggende, een spoortrein over zich te laten heengaan. Hij kwam er heelhuids af, maar was van de schrik, toen de lokomotief over hem heenvloog, in bezwijming geraakt.

Twee Engelschen kwamen herwaarts om te duelleren; onderweg speelden zij kaart; men ging over tot wedden, en de beleediger wedde, dat de beleedigde, die een goed schutter was en het eerste schot had, hem niet zou raken; men verwedde elkaars vermogen; op het terrein gekomen joeg zich de beleediger een kogel door het hoofd; hij verzekerde daardoor zijne weduwe en kinderen een half millioen.

— 29 *Okt.* Rente op tijd 3 pCt. 70.65; Fr.-Oost. Spw. 498; Sp. 3 pCt. 50; 2 pCt. 45⅝.

ADVERTENTIEN

Openbare Aanbesteding.

*** Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht, zullen op Zaturdag den 22. November 1862, des namiddags ten een ure, ten stadhuize, in het openbaar aanbesteden:

Het aan- en vervoerwerk ten dienste van stads werken, gedurende een tijdvak van vijf jaren, aanvang nemende met primo Januarij 1863.

Het bestek ligt ter inzage aan stads timmerhuis achter Klarenburg

Utrecht, 23 October 1862.

De Secretaris der stad Utrecht.
W. H. DE WATTEVILLE L. S.

*** De Notaris Mr. H. C. VAN DIGGELEN, te Zeijst, zal op Donderdag den 13. November 1862, des namiddags ten één ure, in het Logement *»de Zwaan"* te Zeijst, in het openbaar verkoopen:

Een HUIS met aanbehooren en verderen OPSTAL, staande op-, mitsgaders het REGT VAN ERFPACHT aan een stuk grond, groot 35 Roeden, 5 Ellen, gelegen in de gemeente Zeijst, aan den Mac-Adamweg naar het *»Huis ter Heide,"* kadaster, sectie B, nos. 1048 en 1049.

Belast met eene Erfpachtscanon, van *f* 13,— in het jaar.

Breeder bij Billetten en nader onderrigt ten kantore van bovengenoemden Notaris, op het Westerof Zusterplein te Zeijst.

*** Men zal op Zaturdag den 15. November 1862, des namiddags ten 5 ure precies, in het Lokaal van Verkoopingen achter St. Pieter te Utrecht, in het openbaar verkoopen: de navolgende HUIZEN en WONINGEN met derzelver GRONDEN en verder aanbehooren, staande en liggende te Utrecht, t. w.:

No. 1. Een hecht, sterk, goedbetimmerd en welonderhouden HUIS met Plaats en Tuintje, aan de noordzijde van de Wittevrouwenstraat, nabij de Ridderschapstraat, wijk H no. 641. Het Huis heeft beneden drie Kamers en suite en Keuken; boven drie groote Kamers, waarvan twee aan de straat, Binnenvertrek, Alcoof, Provisie- en Dienstbodenkamer, benevens Keuken. De kamers zijn allen behangen, en gestucadoord of geplafoneerd en meerendeels met schoorsteenen of nissen; Kluiskelder onder-, en Zolder over geheel het huis, dat van pompen, kasten en andere gerijflijkheden is voorzien.

Te aanvaarden 1 Mei 1863.

No. 2. Een HUIS met Plaats, aan de westzijde van de Lange Nieuwstraat, nabij het Regulierssteegje, wijk A no. 498. In huur bij Mej. *C. Verhoef*, om *f* 210,— in het jaar.

No. 3. Een HUIS aan de westzijde van het Buurkerkhof, wijk E no. 415.

No. 4 en 5. Twee naast elkander staande WONINGEN met Bleekvelden, aan de noordzijde van de Kleineligensteeg, wijk A no. 717 en 718. Eerst ieder afzonderlijk en daarna te zamen.

No. 6 en 7. Twee naast elkander staande WONINGEN, aan de zuidzijde van het Reguliers- of Patervaatsteegje, wijk A no. 490 en 491. Mede eerst afzonderlijk en daarna te zamen.

No. 8. Eene HUIZINGE met ERF en GROND aan de zuidzijde van de Hooge Jacobijnestraat wijk H no. 31.

De perceelen 3 tot 8 allen bij de week verhuurd.

Alles breeder bij billetten omschreven, te bezigtigen als daarbij vermeld en nader onderrigt te bekomen, ten kantore van den Notaris VAN SCHERMBEEK, te Utrecht.

*** **Wordt te koop aangeboden, een schoone JAGTHOND;** te bevragen bij den Boekhandelaar C. BIELEVELT, te Utrecht.

De navolgende uit Amersfoort

*** van hooggeschatte zijde ingekomene Missive van erkenning der Heil- en Geneeskracht van het **HOFF**'sche **MALZ-EXTRACT** (GEZONDHEIDSBIER) meenen wij niet genoeg aan de aandacht van het Geachte Publiek te kunnen aanbevelen.

AMERSFOORT, 13 October 1862.

Den Heer **JOHAN HOFF**,
Centr.-Depot te Amsterdam.

MIJNHEER!

»Ik heb het genoegen voortdurend van onder»scheiden zijden berigten in te winnen van de »gunstige werking Uwer Praeparaten, onder anderen »van eene Jufvrouw ter dezer stede, die sedert »geruimen tijd door hoest en slijmopgevingen zoo»danig verzwakt was, dat zij niet meer in staat »was, hare gewone werkzaamheden te kunnen »verrigten, welke door het gebruik van Uw **Malz»Extract** niet alleen van die hoest en slijmop»geving bevrijd is, maar ook derwijze weder is »versterkt, dat zij nu eene wandeling van meer dan »één uur kan doen. Ik ben bereid om mondeling »aan belanghebbenden nadere inlichting te geven."

»Heden krijg ik nog berigt van een Heer alhier, »welke door verzwakking der Maag bijna geen eten »meer kon nuttigen; na een gebruik van zes Fles»schen is niet alleen de eetlust verbeterd, maar krijgt »hij zelfs werkelijk de verzwakte krachten terug."

»Vriendelijk verzoek ik UEd. mij per eersten Beurt»schipper weder 100 Flesschen toe te zenden."

»Bijgaande bekomt UEd. terug, enz."

In afwachting, UEd. Dw. Dienaar,
Get. **A. VAN HASELEN.**

JOHANN HOFF,
HOFLEVERANCIER.

Centraal-Depôt voor de Nederlanden te Amsterdam, **O. Z. Voorburgwal, tusschen de St. Jan- en St. Annastraten, J. 342.**

UTRECHT: G. VAN MEETEREN, Apotheker, Neude.
AMERSFOORT: JACOBS.

NEDERLANDSCHE

Rhijn-spoorweg-Maatschappij

*** De Directie brengt ter kennis der aandeelhouders dat eene buitengewone Algemeene Vergadering van Deelhebbers zal worden gehouden op Dingsdag, den 18 November 1862, des middags ten 12 uren, in een der Lokalen van het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen te Utrecht, ten einde aan hare goedkeuring te onderwerpen eene schikking met de Hollandsche IJzeren-Spoorweg-Maatschappij nopens aansluiting der beide wegen in directe verbinding met 's Gravenhage-Scheveningen

Utrecht, 29 October 1862.

De Directie der Nederlandsche Rhijn-Spoorweg-Maatschappij,
H. AMESHOFF.
Vicie-president.
J. C. 's JACOB.
Secretaris.

Oesters- en Zalm Berigt.

*** A. VAN BROEKHUYZEN, in de Lijnmarkt te Utrecht, heeft heden ontvangen eene extra partij blanke gespeende **Zeeuwsche, Texelsche en Engelsche Oesters**, vette gerookte *Winterzalm*, *fijnzoute* en *gemarineerde Haring*, *Paling in gelei*, opregte *Bergsche Anchovisch*, *Engelsche Bokking*, beste blanke gebeukte *Leng* en *Rondstokvisch*, Citroenen en Limoensap, *Sardines à l'huile*, *Kreeften* in bussen en alle soorten van Minerale Wateren en echt Pilnauer- en Friedrikshaller Bitterwater, en fijne Engelsche Bieren.

Onder onze ruime sortering van allerhande TOILET-ARTIKELEN bevelen wij bijzonder aan:

DE ECHTE TANDZEEP van Dr. SUIN DE BOUTEMARD, maakt de Tanden zuiver wit, zonder het émail aan te doen, bewaart ze voor ziekelijke aandoeningen en houdt den mond frisch. Het stuk kost 40 Cts. en is toereikende voor een half jaar.

DE ECHTE Dr. BORCHARDT'S ZEEP is zamengesteld uit fijne aromatische en etherische Oliën en delfstoffelijke bestanddeelen, verwijdert puisten, schubben, levervlekken, zonnebrand, sproeten, en geeft aan de huid door alle jaargetijden dat fluweelige, veerkrachtige en frissche voorkomen, dat de schoonheid zoo zeer verhoogt. Men gebruikt ze met een wollen lapje, waarmede men de huid een of tweemaal daags wascht. De Prijs is 40 Cts.

GEBR. LEDER'S BALSAMISCHE AARDNOOT-OLIEZEEP, die de huid reinigt zonder stramming te veroorzaken, haar zachtheid en lenigheid geeft en voor den invloed der weêrsveranderingen beveiligt, als koude, hitte, wind, enz. Het stuk kost 20 Cts.

Dr. HARTUNG'S KRUIDENPOMADE versterkt den groei van het haar en werkt zoo voordeelig, dat de laatste levenskiem in den knobbel weder ontwikkeld wordt en een nieuwe wasdom begint. Zij verhindert het uitvallen en ontijdig grijs worden, maakt het krachtig, glanzend en golvend. Het glazen Potje is 75 Cts.

DE KINA-OLIE van Dr. HARTUNG werkt zeer weldadig op het Haar en is vooral bij kinderen zeer nuttig, daar zij het buitengewoon digt en fijn als zijde maakt. Aan den baard geeft zij eene zachte buigzaamheid, terwijl zij zich bijzonder onderscheidt door de eigenschap, de Haren een schoonen glans te geven. De Flacon kost 75 Cents.

Dr. BERINGUIER'S AROMATISCHE KRONENGEIST, een van de nieuwste producten der scheikunde, is een kostelijk, opwekkend en versterkend *reuk-* en *waschwater*. De flacon *f* 1.

Dr. BERINGUIER'S KRÄUTER-WURZEL ÖL tot onderhouding en verfraaijing van het *hoofd-* en *baardhaar*. Prijs per flacon 60 Cts.

VERKOOPHUIS, te Amsterdam.

Utrecht, T. Uhlenbroek Choorstr.
T. Uhlenbroek O. Gracht bij de Hamburgerbrug.
L. J. R. Bosch Lijnmarkt.
P. J. Huinck "
Amersfoort A. H. v. Ruiven.
" M. Steijreiff.
Baarn, E. v. Dapperen.
" Gez. Petersen Nobbe.
Hilversum, Andr. de Wit.
Kuilenburg, J. v. Hondius.
Loenen a/d Vecht, Wed. Mulder.
Vianen, B. Swaving.
Wijk bij Duurst., Wed. C. Zorn.
IJsselstein, J. Groenhoff.
Zeist, C. G. Adlung.
En in de bekende depôts in de andere steden.

MARKTBERIGTEN.

WIJK BIJ DUURSTEDE, 29 Oct.

Roode Tarwe per m. van *f* 9.60 tot *f* 10.25. Ruw. dito van *f* 10.00 tot *f* 10.75. Rogge van *f* 7.00 tot *f* 8.00. Boekweit van *f* 6.25 tot *f* 7.00. Paardenboonen van *f* 8.75 tot *f* 9.00. Haver van *f* 3.25. tot *f* 4.00. Witte erwten van *f* 8.25 tot *f* 8.50. Groene erwten van *f* 7.75 tot *f* 8.00. Boter per stukje 5 Ned. oncen *f* 0.57⁵. Eijeren per 100 stuks *f* 3.50.

O.	**GEHUWD.**
22	Mr. J. Gerdes Oosterbeek en A. M. P. de Jong.
23	O. Kets en J. v. Hoorn.
24	A. D. Reneman en E. R. Tresling.
23	J. Sluiter en E. E. Selleger.
23	J. H. Tijl en A. E. Wor.
23	J. J. Taskin en H. J. v. der Horst.
	BEVALLEN.
25	C. Altorffer geb. Snijders, d.
22	C. v. den Berg geb. Grutjs, z.
23	J. Bosman geb. Boas, z.
25	J. C. J. Blancke geb. ten Sande, d.
27	J. C. Bervoets geb. Gaerste, d.
24	N. Coster geb. de Lange, z.
22	J. Engberts geb. Preuijt, d.
22	A. J. H. Hoogewegen geb. Bax, z.
25	A. M. C. C. Ketner geb. v. Deventer, d.
27	A. Klots geb. Schouwman, d.
26	E. Lijndrajer geb. Westhoff, z.
27	M. E. Möller geb. Rietveldt, z.
27	F. Oosterveen geb. Lampe, d.
25	P. Pool geb. de Heer, z
23	R. Sokvis geb. Hartog, z.
26	J. P. Scharmeier Verbrugge geb. Kerkhoven, z.
28	L. Schmier geb. v. Bree, d.
23	J. M. Tiddens geb. de Jonge, z.
23	J. J. v. der Vliet geb. Borski, d.
25	C. H. P. Warmsteeker geb. Kuylhoven, d.
26	C. Wolf geb. Elias, z.
	OVERLEDEN.
24	J. F. André, 33 j.
23	Wed. D. Burger geb. v. Rijckevorsel.
20	C. ten Bosch, 80 j.
23	H. ten Cate, 71 j.
23	H. Daudey, 77 j.
22	Wed. J. Jaarda geb. Slothouwer, 91 j.
22	H. v. Kuyk, 74 j.
24	M. A. P. Kerdijk, 72 j.
24	A. v. Leeuwen geb. Binkhorst, 63 j.
24	Mej. H. M. Mentes, 73 j.
24	Wed. C. H. Matthijsen geb. de Wilde, 51 j.
24	C. H. Melges, 60 j.
23	Mr. A. A. Boukens, 50 j.
25	J. W. Schmit, 78 j.
24	H. M. Valkes geb. Kouwer, 52 j.
22	M. v. Wierst geb. Berkensteijn, 66 j.
24	J. J. C. v. Waning, d.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninkl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht.

Oct.	Uren	Wind- rigt.	kr.	Barom. bij 0°.	Ther F.	Afwijk. d.Temp.	Vochtigh.	Gev.
			N. d					
29	2	n.	0.5	758.90	48.9	— 2.0	0.93	1.
	10	no.	0.0	59.87	46.2	+ 1.6	0.94	0.
30	8	no.	0.5	60.18	42.8	— 0.9	0.94	0.

29 Oct. 's morg. Barometerafwijkingen in ... Hartl. + 3.3, Falm. + 2.8, Portsm. + 2.0 ... Hav. + 1.4. Br. — 0.8 en Par.=Utr. — ... verschil Hartlepool 4.3 mm. boven Utrecht.

Prijzen der Effe[cten]

AMSTERDAM 29 Oktober 1862.

Nederland.			
Werkel. Schuld	2½ pCt.		63⁷⁄₁₆
" "	3	"	75⁷⁄₈
" "	4	"	99
Oostindische Leening	4	"	98
Aand. Handelm.	4½	"	139⁵⁄₈
Rijn-Spoorweg 2e L.	4½	"	109
België.			
Certifik. bij *Rothschild*	2½	"	55¾
Spanje.			
Obligatiën	2	"	45⁵⁄₁₆
" Binnenl.	3	"	49¹⁄₁₆
Amortisable Schuld			21¾
Portugal.			
Obligatiën	3	"	44⁵⁄₁₆
Obligatien 1856/60	3	"	44¼
Rusland.			
Oblig. *Hope & Comp.*	5	"	101¾
Oblig. 1828/29	5	"	100¾
Cert. 1831/33.	5	"	82⅞
Cert. 1840	4	"	74⅜
" Orig. 2e, 3e, 4e L.	4	"	75
Oblig. 5de Serie.	5	"	82⅛
" 6de Serie 1855	5	"	90¾
" te Londen 1859	3	"	58³⁄₁₆
" bij *H. & Co.* 1860	4½	"	89⅞
Certifik. van Assig.	6	"	53⅜
Polen.			
Aand. 1835 fl. 500		*f*	165½
Obligatiën	4	"	79⅛
Oostenrijk			
Oblig. bij *Goll & Comp.*	4	"	47½
Oblig. Metalliek	5	"	52¹¹⁄₁₆
" Metalliek	2½	"	26¹³⁄₁₆
" Rente Amst.	5	"	75¼
" Nat. 1854	5	"	61⅝
Bankaktiën			734
Aandeelen 1854			221½
" 1860			431
Brazilië.			
Geldl. 1860	4½	"	91⅞
Amerika.			
Ecuad. Obligatiën 1855.			17
Venezuela Obligatiën	3	"	27½
Obligatien	1½	"	13⅜
Mexiko Obligatien	3	"	30¹⁵⁄₁₆
N. Am Obl. C. B.	7	"	79¾

Russ. Sprw. volg. 196; Oost. Aand. 1859 ... Oost. Sp. 128¾; Bras. 1852/58 91⅞.

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ...

BIJVOEGSEL

BIJ DE UTRECHTSCHE COURANT VAN

DONDERDAG 30 *Oktober* 1862, *No.* 259.

Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

In de gister gehouden zitting der Tweede Kamer is besloten naar de afdeelingen te verzenden de in de vorige bijeenkomst ingekomen wetsontwerpen, zijnde al de reeds sedert het uiteengaan der Kamer rondgedeelde en een wetsontwerp tot inkoop van amortisatie van schuld. — Voorts zijn ingekomen *a.* zeven wetsontwerpen tot bekrachtiging van provinciale belastingen; *b.* adressen: 1. van Mr. *H. A. Hartogh*, offic. van just. bij de regtbank te Amsterdam, houdende bedenkingen tegen het verslag der kommissie op de inlichtingen der regering nopens de zaak van den graaf *d'Hombres*; *b.* van dr. *J. Rosenberg*, gewezen opperrabijn te Groningen, zich beklagende over handelingen jegens hem gepleegd.

De eindverslagen zijn ter tafel gebragt over de Hoofdstukken I, II, VII A en X der staatsbegrooting voor 1862. — Wordt bepaald dat de dag der beraadslaging over de begrootingswetten later zal worden bepaald.

Wordt wijders besloten, *aanstaanden Vrijdag* ten 2 ure te beraadslagen over het rapport der kommissie van enquête over de marine.

De heer *v. Nispen* vroeg daarop het woord om het voorstel te doen dat het onderzoek in de afdeelingen van de wetsontwerpen tot onteigening van perceelen voor den aanleg van de spoorwegen van Goes naar Bergen-op-Zoom en van Utrecht naar Kuilenburg, welk onderzoek op heden bepaald was, nog 1 of 2 dagen uit te stellen, ten einde de Kamer in de gelegenheid te stellen van de stukken betrekkelijk deze wetsontwerpen behoorlijk kennis te nemen. — Dit voorstel werd bestreden door de heeren *Hugenholtz* en *Dullert* op grond dat hier geen overwegende redenen aanwezig waren om van het besluit der centrale afdeeling af te wijken, terwijl de heer *van Lynden* zich aansloot aan den heer *van Nispen*, en met dien heer betoogde, dat de Kamer nog niet genoegzaam in de gelegenheid was geweest van deze belangrijke onderwerpen behoorlijk kennis te nemen. — Ten slotte werd het voorstel *aangenomen* met 21 tegen 20 stemmen en is de vergadering daarop tot Vrijdag gescheiden.

Gemeente Raad van Utrecht.

Zitting van Donderdag 23 Oktober.

Voorzitter Mr. *N. P. J. Kien.*

Tegenwoordig zijn 21 leden; afwezig de HH. *Jongeneel*, *Schuurman*, *v. Boetzelaer*, *Martens*, *Trip*, *Karsten*, *Roijaards* en *v. Doorn.*

Zijn ingekomen de geloofsbrieven der beide nieuwbenoemde leden *W. H. de Heus* en jhr. *L. Stern.* — Gesteld in handen eener komm. bestaande uit de HH. *v. Dielen*, *v. Veersen*, *Bisdom*, *Bosch* en *de Graaf.*

Is nog ingekomen:

eene missive van Ged. St. houdende goedkeuring van het besluit tot onderhandsche verpachting van het overhaalschuitje aan het Bagijne bolwerk en aan de Lange Smeesteeg, — voor kennisg.;

eene gelijke missive tot goedkeuring van het raadsbesluit op het rekest van den heer *Suermondt*, — alsv.;

eene gelijke missive houdende goedkeuring der 8., 9. en 10. supl. kohieren der pl. dir. belasting, dienst 1862, — alsv.;

eene voordragt tot pensionering van *C. Bettink*, gewezen opzigter der lantaarnverlichting. — ter sekr.;

vier ontwerp-raadsbesluiten naar aanleiding van rekesten in zake de dir. bel., — alsv.;

een rekest van mr. *A. H. H. Besier*, houdende bezwaren tegen de bij het rapport der begrootingskommissie voorgestelde verminderde verlichting in de buitenwijken, — alsv.;

eene voordragt tot regeling der bezoldiging van de keurmeesters van het vee en vleesch, — alsv.

Aan de orde is de behandeling der gemeente-begrooting voor 1863, waarover de algemeene beraadslagingen worden geopend.

De heer *Pabst* wil ook gaarne ditmaal weder verklaren, dat de begrooting over 1863, zooals die door het bestuur is opgemaakt over het algemeen Spr's. goedkeuring wegdraagt. Het is duidelijk te bespeuren, dat het bestuur gedrongen wordt, voor te stellen het verkeerde te verbeteren. Er is echter eene vraag, die vooral overweging verdient, namelijk: wordt er met zuinigheid geadministreerd? Spr. zal daarover later spreken bij de behandeling der afzonderlijke posten; thans echter wil hij een punt bespreken, hetwelk op de begrootings-kommissie het verkeerde voetspoor der regering nog verkeerder heeft behandeld. Het betreft den post voor de gasfabriek uitgetrokken.

De *Voorz.* stelt voor, zich bij de algemeene beraadslagingen vooreerst tot de zaak der gasfabriek te bepalen.

De heer *Pabst* zegt, zich te bepalen tot den post voor de gasfabriek uitgetrokken. Het bestuur heeft in eens eene som op de begrooting voor de uitgaven van die fabriek gesteld en gelijke som voor de ontvangsten, met opname van eene uitgaaf voor de stedelijke verlichting. De begrootings-komm. heeft dien post gespecificeerd en juist opgegeven, welke uitgaven en ontvangsten men vermoedelijk aan de fabriek zal hebben. Zij is verder gegaan en heeft alle die posten onder een hoofdstuk vereenigd, opdat toch ieder zou kunnen zien wat de gasfabriek kost en opbrengt. Niemand kan zich zeker meer dan Spr. verheugen, dat de komm. het eigenlijk beginsel, om den prijs van het gas als gasregt te heffen, zoo naauwgezet heeft willen toepassen, maar zij is veel te ver in haren ijver gegaan. Zij heeft de wettelijken vorm van de begrooting verlaten en, zoo zij zegt, ter wille van het gemak van het overzigt er niet op gelet, dat de gasfabriek niets anders is dan eene gemeente-inrigting, die volkomen met andere inrigtingen gelijk staat. Zoo mag voor het onderwijs niet meer in rekening gebragt worden dan het kost. Maar nu trekken wij niet alle de uitgaven daarvoor bij elkander. Integendeel, de leening voor eene nieuwe school is uitgetrokken onder het hoofdstuk „geldleeningen," enz. De uitgaven voor de gasfabriek moeten dus gebragt worden op de daarvoor aangegeven plaatsen. Maar dit belet volstrekt niet, dat er niets meer zal geheven worden, dan het gas kost. Daarvoor zal dit bestuur en de Min. v. binnenl. zaken waken. Maar daarom is het ook niet billijk de kosten der stedel. verlichting van *f* 26.000 op meer dan *f* 30,000 te verhoogen, want eene juiste berekening kan Spr. stellen tegenover die van de komm. Bij Spr. geldt het beginsel, dat zoowel de gemeente als de ingezetenen het voordeel moeten genieten van den goedkoopen prijs van het gas.

De heer *Boer* heeft met genoegen gezien, dat de kommissie eene splitsing van den hoogst belangrijken post voor de gasfabriek verlangt, maar meent, dat de wijze waarop zij er toe wil geraken, den toets noch van wettigheid, noch van administrative regelmatigheid kan doorstaan. De opname van een nieuw hoofdstuk, gelijk wordt voorgesteld, is onwettig, als zijnde in strijd met de voorschriften voor de inrigting der begrooting goedgekeurd bij Kon. Besl. van 16 Aug. 1852 no. 36; het zou hoogstens slechts geoorloofd zijn, de afdeelingen met eene te vermeerderen. Spr. heeft echter veel grooter bezwaar, wat betreft het wezen der zaak. Nadat de meerderheid van den raad had aangenomen, dat de gasfabriek zal worden beschouwd als eene inrigting ten openbaren nutte, waarvoor regten zouden worden geheven, ingevolge art. 238 Gem.-wet, gelooft Spr. dat hare administratie een deel is der gemeente-administratie, en dus wel in de begrooting splitsing kan plaats hebben, maar onder die hoofdstukken, waartoe de verschillende posten eigenaardig behooren. Spr. stelt daarom voor, de uitgaven der fabriek op zoodanige wijze in de begrooting te verdeelen, waartoe Spr. het volgende amend. indient:

Op Hoofdst. I. afd. 2 art. 1 achter *c* eene post *c*" Jaarwedde van den ontvanger aan het kantoor der gasregten . . . . *f* 1200.—

n. te veranderen in jaarwedden van twintig kommiezen . . . . - 8700.—

ij' Bureaukosten van den ontvanger aan het kantoor der gasregten . . . . . . - 500.—

en dit Hoofdst. dus te verhoogen met . - 4100.—

Op Hoofdst. III afd. 1 achter art. 2 te voegen:

Art. 3. Jaarwedden, toelagen, bureaukosten en drukwerk voor het personeel en de administratie der stedelijke gasfabriek,

Direkteur	*f* 2,000.—
Inspekteur	- 1,000.—
Baas	- 800.—
Portier	- 365.—
Werklieden en bedienden	- 18,235.—
Drukwerk	- 1,000.—
	f 23,400.—

Op Hoofdst. III. afd. 2 achter art. 8 een art. 9. Materialen voor dagelijksche herstellingen, magazijngoederen, fittings, meters, en onderhoud der gebouwen en herstellingen van ovens, meters, lantaarns van de sted. gasfabriek . . . . . *f* 10,100.—

Buitengewone uitgaven te dier zake. - 14,178.—

f 24,278.—

Op Hoofdst. IV. afd. 2.

Art. 3. Assurantie der sted. gasfabriek *f* 672.—

Op Hoofd. VIII. afd. 1.

Art. 1. *h*' rente van het kapitaal der geldleening van *f* 500,000, goedgekeurd door Ged. Staten, bij besluit van 24 Jan. 1862, no. 5, verschijnende 1 Jan. - 22,500.—

Art. 3. *g.* Aflossing van 25 aandeelen van *f* 1000 der geldleening onder art. 1h' - 25,000.—

Op Hoofdst. IX. Te veranderen art. 10. Voor aankoop van steenkolen, kalk, enz. voor de sted. gasfabriek . . . - 68,250.—

Op Hoofdst. X. Onvoorziene uitgaven ten behoeve der gasfabriek . . - 14.178.—

De heer *de Jong*, lid der komm. zegt, dat het hem verwondert, de aanmerkingen der heeren *Pabst* en *Boer* te hooren. De aanvallen dier heeren zijn echter meer gerigt tegen het dagelijksch bestuur dan tegen de komm., hetgeen vooral van de zijde van den heer *Boer* verwondering kan baren, daar die heer lid van het dagelijksch bestuur is en alzoo tot de voorgestelde begrooting heeft medegewerkt. — Het dagelijksch bestuur heeft de zaak der gasfabriek zoo in *ontvang* als in *uitgaaf* onder één artikel gebragt. De komm. vond daarvoor de som van *f* 164,000 uitgetrokken, en in de memorie van toelichting werd die post gejustificeerd. — Zij juichte het denkbeeld toe, dat de ontvangsten en uitgaven werden afgezonderd en verantwoord; zij meende dat daardoor in den geest der verg. werd gehandeld en dat men alzoo bij de rekening met een oogopslag kon ontwaren, wat er te dier zake in 1863 was ontvangen en uitgegeven en of het beginsel, dat de fabriek geene winsten mag opleveren, in waarheid was toegepast en nageleefd. De komm. meende echter dat het voorgedragen artikel meer moest worden gespecificeerd. Op het voetspoor van andere onderwerpen en op grond der inlichtingen in de memorie van toelichting voorkomende, heeft de komm. voorgesteld, het onderwerp der gasfabriek in een nieuw hoofdstuk der begrooting op te nemen, en daar zoo in ontvang als uitgaaf de verschillende ontvangsten en uitgaven te specificeren. Als het in strijd kan zijn met het besluit van Gedep. Staten, om een nieuw hoofdstuk in de begrooting te brengen, welnu, men verandere den naam, en noeme het eene afdeeling: dit doet niets ter zake, mits op de begrooting de geheele zaak der fabriek afgezonderd gehouden worde. Men stelt nu voor, die zaak onder verschillende hoofdstukken te verdeelen, de uitgaven onder verschillende hoofdstukken te brengen, en zoodoende de fabriek met de overige uitgaven gelijk te stellen. Men zal, wel is waar, later de uitgaven voor de fabriek terugvinden, maar Spr. vreest dat de zaak minder zuiver en meer omslagtig zal worden als men dien weg volgt, dan wanneer men het voorstel van het dagelijksch bestuur en van de komm. aanneemt.

De heer *Boer* zegt, dat de begrooting in de vergadering van B. en W. behandeld is in de maand Augustus. Spr. was toen afwezig en heeft er daarom geen kennis van gedragen, zoodat Spr. hier geheel zijne eigene zienswijze kan ontwikkelen. Spr. moge daarbij van het gevoelen zijner ambtgenooten verschillen, toch moet hij zeggen, dat zij, voor wat zij voordroegen, geenszins zonder goede gronden

waren. Zij hebben gemeend, dat het voor het eerste jaar, terwijl nog groote onzekerheid omtrent alle uitkomsten der gasfabriek bestaat, beter ware in eens af éénе som op de begrooting te brengen en Spr. vraagt dan, of zij niet zeer verstandig hebben gehandeld door die te brengen onder hoofdst. IX art. 10. Spr. weet inderdaad niet, waar men haar anders of beter plaatsen zou. De komm. heeft daartegen bedenkingen gehad en wil in bijzonderheden afdalen en reeds nu onderdeelen aannemen; dat ondersteunt Spr., maar dan gaat hij ook verder en beweert, dat de specifikatie dan ook *goed* en *deugdelijk* moet zijn. De heer *de Jong* heeft er vooral op gewezen, dat het zoo noodzakelijk is, dat men met een oogopslag kunne zien, wat de administratie der gasfabriekkosten oplevert. Spr. wenscht dat ook, maar acht het geheel onafhankelijk van de inrigting der begrooting. Spr. ziet niet in, waarom men niet elk jaar bij het opmaken der begrooting een volledig inzigt in dien tak der administratie aan den raad zou kunnen geven, ja zelfs door opname daarvan in het gemeente-verslag of op andere wijze het publiek daarmede volledig zoude kunnen bekend maken.

De heer *Sanders* meent, dat men aan de beschouwing, dat de fabriek eene inrigting van publiekregtelijken aard is, te kort zou doen, door de uitgaven er voor onder een afzonderlijk hoofdstuk uit te trekken, terwijl dit ook strijdig zou zijn met het door Ged. Staten gegeven voorschrift omtrent de inrigting der begrooting. De splitsing over afzonderlijke hoofdstukken kan ook voor het behoorlijk overzigt geen bezwaar hebben, wanneer B. en W. bij de rekening als bijlage eenen afzonderlijken verzamelstaat voegen van de uitgaven ter zake van de gasfabriek gedaan.

De *Voorz.* zou het beter vinden, dat men het eerste jaar, terwijl men nog niets van de uitkomsten weet, eene globale som uittrok, maar hij deelt het gevoelen, dat men die even goed over de verschillende hoofdstukken kan verdeelen. Spr. zou er evenmin bezwaar in vinden ze in eene afzonderlijke afdeeling op te nemen. Hij is eigenlijk van oordeel, dat het hier slechts eene kwestie van vorm is, en zou meenen dat het eigenlijk vrij onverschillig is, hoe men bij de begrooting doet, zoo op de rekening maar duidelijk blijkt, wat is uitgegeven voor de stedelijke verlichting.

De heer *v. Nooten* meent dat het eene kwestie van vorm is, maar deelt ook het gevoelen van den heer *de Jong*. Spr. acht de splitsing gelijk de komm. haar voorstelt te verkiezen boven die door den heer *Boer* voorgesteld en waardoor men, om tot de kennis der kosten te geraken, op de verschillende hoofdstukken zou moeten zoeken. De geschiktste weg is, de fabriek op te nemen als derde afd. van het 3. hoofdst. waar gehandeld wordt over publiek regtelijke eigendommen der stad. De gasfabriek is een eigendom krachtens publiek regt, en dan is de heer *Boer* in strijd met zich zelven als hij de assurantiekosten op afd. 4 wil stellen, waar gehandeld wordt over privaatregtelijke bezittingen. Ook is de heer *Boer* in strijd met zich zelven als hij op hoofdst. X eene 2. al. wil stellen betreffende de fabriek. De onvoorziene uitgaven kunnen ieder hoofdst. der begrooting treffen; wil men voor eenig bepaald onderwerp eene som voor onvoorzien, dan behoort die te worden uitgetrokken onder de afd. waartoe het behoort, b. v. bij iedere afd. van het art. scholen is een post voor onvoorzien uitgetrokken, en Spr. zou dus meenen, dat ook hier de 3. afd., „aanleg en onderhoud" zou behooren in te houden een post voor onvoorziene uitgaven.

De *Voorz.* meent, dat de vraag omtrent de plaats en de wijze later zal voorkomen en het nu alleen de vraag geldt, of men de ontvangsten en uitgaven der fabriek afzonderlijk, dan wel over de verschillende hoofdstukken verdeeld zal opnemen.

De heer *Kol* is verwonderd dat in zake de gasfabriek alles in een post op de begrooting is gebragt; vooral komt dit hem niet behoorlijk voor dat de renten der leening groot *f* 500,000.— niet voorkomen onder hoofdst. VIII afd. I. De geldgevers hebben deelgenomen in eene leening ten laste der stad en niet in een negotiatie der gasfabriek.

De *Voorz.* antwoordt, dat dit ten volle vorm is, daar de stad toch evenzeer de gelden schuldig blijft, hetzij zij op de begrooting voorkomen of niet, en de aandeelhouders niet hun regt ontleenen aan de begrooting, maar aan hunne obligatiën.

De heer *v. Dielen* merkt aan, dat men nog op eene derde wijze zou kunnen handelen, nl. het uittrekken eener algemeene som, ten einde bij eene volgende begrooting met meer kennis van zaken te beslissen, hoe die onderscheidene posten kunnen worden opgenomen.

De heer *de Jong* zegt, in antwoord op de bezwaren van den heer *Kol*, dat de geldschieters zich volstrekt niet ongerust behoeven te maken, daar de komm. er voor rentebetaling en aflossinggelden heeft uitgetrokken, en dat het voor hen wel onverschillig zal zijn, onder welk hoofdstuk of afdeeling die sommen zijn uitgetrokken, daar toch de gemeente daarvoor in elk geval verantwoordelijk blijft.

De heer *Pabst* zegt, zijn gevoelen te blijven vasthouden, dat het verkeerd is, om de geldleening voor de gasfabriek niet onder het hoofdstuk geldleeningen te plaatsen. Spr. kan zeer goed het gevoelen van den heer *Kol* deelen, die meent, dat alle geldschieters van de stad als geldschieters aan de gemeente zullen beschouwd worden, zonder eenige onderscheiding waarvoor de geldleening heeft gestrekt.

De heer *v. Geuns* merkt aan, dat het beginsel in het rapport neêrgelegd geen bestrijding heeft ondervonden. De komm. zegt Spr., vond op de begrooting twee posten in ontvang en uitgaaf *f* 164000, zonder andere omschrijving, dan opbrengst van en uitgaven voor de gas-fabriek. Dit achtte de komm. niet wenschelijk en daarom heeft zij de splitsing van die posten in verschillende artikelen voorgesteld. Tegen die splitsing zelve is men niet opgekomen; alleen de wijze waarop heeft tegenspraak uitgelokt. Men heeft gezegd, de komm. is afgedaald tot in de kleinste bijzonderheden; Spr. gelooft dat niet, maar als zij het gedaan had, dan ware dat geen verwijt tegen de komm., maar tegen B. en W., want zij heeft de splitsing gevolgd die in de memorie van toelichting voorkomt. Wat betreft de vraag, of de post door haar gesplitst moet voorkomen onder een hoofdstuk of verdeeld worden over verschillende hoofdstukken, hierin heeft de komm. gemeend, niet te moeten afwijken van hetgeen B. en W. voorstellen. De komm. achtte het met B. en W. wenschelijk, dat al de inkomsten en uitgaven der gas-fabriek achter elkander op de begrooting voorkomen, opdat men later bij de gemeente-rekening een gemakkelijk overzigt daarvan zoude kunnen krijgen. Nu hecht Spr. met den heer *Sanders* meer gewigt aan de rekening dan aan de begrooting, maar om de zekerheid te hebben, dat alle posten gespecificeerd op de rekening voorkomen, behoort men op de begrooting op dezelfde wijze te specificeren. Nu wil Spr. gaarne gelooven, dat B. en W. als toelage tot de rekening eene afzonderlijke opgaaf omtrent de gas-fabriek zullen verstrekken, maar het is toch zeker, dat zij dat niet behoeven en dat als de raad eene specifikatie verlangt, het zekerst is, die bij de begrooting uit te trekken. Den heer *Kol* antwoordt Spr., dat het vrij onverschillig is waar de leening voorkomt, als maar de bepaalde som op de begrooting te vinden is. Indien de uitgaven ongesplitst op de begrooting voorkwamen, zooals B. en W. hebben voorgesteld, zoude men niet kunnen zien hoeveel er voor rente en aflossing besteed moet worden; daarom heeft de komm. bij de uitgaven twee afzonderlijke artikelen uitgetrokken, waaruit duidelijk zal blijken, wat er voor rentebetaling en wat er voor aflossing der geldleening zal worden uitgegeven. En nu kan Spr. volstrekt niet met den heer *Pabst* instemmen, dat door de plaatsing van die artikelen in het hoofdstuk der uitgaven voor de gas fabriek eene soort van defaveur zoude worden gebragt op die geldleening. Integendeel, wanneer uit de rekening blijken zal, dat er meer is afgelost dan waartoe men regtens verpligt was, zal daardoor de gunstige toestand der gas-fabriek des te duidelijker uitkomen. Het bezwaar, dat het voorstel strijdt tegen de voorschriften van gedep. Staten heeft bij de komm. niet gewogen; haar is het voorgekomen, dat bij gedep. Staten hoogstwaarschijnlijk geen bedenking zal bestaan, want zij heeft voorgesteld, wat thans één artikel uitmaakt te splitsen bij de inkomsten in drie en bij de uitgaven in 7 artikelen; zij heeft aan die artikelen een hoofd gegeven en dat bij de uitgaven hoofdstuk, bij de inkomsten afdeeling genoemd. Tegen die benaming meende zij dat geen bezwaar kon bestaan, maar heeft men er onoverkomelijke bezwaren tegen, dan kan de komm. zich er bij neêrleggen, dat men het hoofd weglaat, mits men slechts de artikelen behoude.

Met 14 stemmen tegen die die der HH. *Metelerkamp*, *de Graaf*, *v. Nooten*, *v. Geuns*, *v. Dielen*, *de Jong* en den *Voorz.* wordt overeenkomstig het amend. van den heer *Boer*, tot splitsing onder de afzonderlijke hoofdstukken besloten.

De algemeene beraadslagingen worden alsnu voortgezet.

De heer *Pabst* zegt, dat er nog een punt door een lid der begrootings-komm. ter sprake gebragt is, waaromtrent Spr. ophelderingen wenschte te hebben. Dat lid verlangt de batige saldo's op te ruimen. Spr. rekent ze noodzakelijk en nuttig. Hij wil het batige saldo der rek. van 1861 in deze begrooting opnemen en dan nog een deel van het batige saldo van 1862, alsof het batige slot van 1861 niet de oorzaak zal zijn van het batige slot der rek. van 1862. Was toch het batige slot van 1860 geheel verteerd, dan zou 1861 maar een batig slot van 3 of 4 duizend gulden hebben gehad. Spr. begrijpt dus het voorstel niet, evenmin als het voorbeeld uit de staatsbegrooting geput, waarin saldo's uit verschillende dienstjaren kunnen voorkomen, omdat elk jaar wordt afgesloten en het batige slot niet in de rekening van het volgende jaar wordt overgebragt.

De *Voorz.* gelooft, dat men gebonden is aan voorschriften. In art. 3 der voorschriften leest Spr.: op de begrooting dat alleen vermeld wordt het batig slot der laatste door den raad vastgestelde rekening van het dienstjaar, voor zoover daaraan geen bepaalde bestemming is gegeven. De raad heeft dat niet gedaan, dus moet dat batig slot op de begrooting verschijnen.

De heer *Boer* had wel gewenscht, dat het rapport der kommissie iets vroeger aan den raad had kunnen bekend worden! De komm. is benoemd den 21. Aug., en eerst den 16. Oct. is het rapport uitgebragt, terwijl de leden het eerst sedert den 18. in handen hebben. — De algemeene beschouwingen der kommissie betreffen hoofdzakelijk twee punten, *verbeteringen* en openbare werken en ook *bijzonderheden van financiëlen aard.* Op bl. 4 van het rapport wordt gesproken over de groote batige saldos; er wordt bij gezegd, „dat zij een *niet wenschelijken stand van zaken in het leven roepen*"; voor een gedeelte wenschte men ze „*op te ruimen*", men beschouwt ze „*als buitengewone ontvangsten.*" Dit zijn stellingen, die, naar Spr's. oordeel, wel eenige nadere overweging eischen. De klimmende batige saldos zijn het gevolg van meerdere opbrengst of mindere uitgaven dan de raming. In den regel nu zullen de ramingen der inkomsten zóó moeten wezen, dat de opbrengsten die overtreffen; de uitgaven moeten daaronder blijven, zoodat men altijd een overschot zal krijgen. Men moet echter niet voorbijzien, dat in de laatste jaren die saldos vooral klimmend zijn, en de reden daarvan is, dat eerst sedert dien tijd het eene gewoonte bij den raad is geworden, alle posten van uitgaaf meer en meer te splitsen; het getal posten vermeerdert zoodoende; op elk van die posten wordt eene som uitgetrokken, en nu blijft in den regel op elk van die posten ook een overschot. Er ligt daarin nu wel het bewijs, dat ondanks al die splitsingen toch steeds met zuinigheid beheerd wordt, maar tevens eene aanleiding tot verhooging der saldos. Het totaal der overschotten wordt grooter. Daarin ligt echter niets bedenkelijks, want er gebeurt juist dat meê, wat de komm. verlangt, nl. zij worden gebruikt voor buitengewone werken. Dat is altijd zoo geweest. In den regel geven zij aanleiding tot daarstelling van een of ander groot werk. Nu gelooft Spr., dat het in eene administratie zoo aanzienlijk als die van deze stad, eene gelukkige omstandigheid is, dat men elk jaar *f* 50- à *f* 60,000 beschikbaar kan hebben tot daarstelling van zulke werken, zonder dadelijk te behoeven over te gaan tot het sluiten eener leening of het verhoogen van lasten. Spr. is het verder eens met den vorigen Spr., dat het hoogst gevaarlijk zou zijn, die saldo's in eens weg te maken, of wat nog erger is, te *anliciperen* op een vermoedelijk saldo van de loopende dienst. Als men dat wil doen zal men hoogst onvoorzigtig handelen; men weet niet hoe de uitkomst van die dienst zijn zal; hoe weinig men dat weet, blijkt juist daaruit, dat men in de komm. gewezen heeft op een post van ruim *f* 13000, die nog op de loopende dienst uit de vorige begrooting zou kunnen gevonden worden, en die onder anderen bestaat uit *f* 6000 wegens de pretentie op de molenaars, en *f* 5000 wegens nog niet ontvangen gelden der plaatsel. dir. bel., waaronder juist die kategorie voorkomt, welke de meeste *non-valeurs* telt. Hetzelfde nu is het geval als men rekent, dat de plaats. belastingen zooveel meer zullen opbrengen; sommigen zullen dat zeker, maar onwaarschijnlijk is het, dat allen het geraamde zouden opbrengen! Spr. meent dat voor ééne althans, naar aanleiding van reeds verkregene cijfers, te kunnen betwijfelen. De kommissie heeft ook thans weêr eene groote opsomming van openbare werken gedaan, wier meer of minder spoedige uitvoering zij uit het oogpunt van nut of verfraaijing voor de stad wenschelijk acht. Spr. vindt dat wel niet af te keuren, maar het schijnt toch, dat elke kommissie in dit opzigt eene eigenaardige zienswijze, zeker stokpaardje heeft. Vorige kommissiën hebben werken op den voorgrond gesteld, welke door volgende weer op den achtergrond geschoven worden. Deze kommissie is gekomen met een bepaald voorstel, om aan de Katherijne-barrière eene geheel nieuwe brug te leggen, terwijl de bestaande nog wel een jaar of wat had kunnen blijven dienen. Dat schijnt ditmaal echter een zoo belangrijk punt, dat de aanbouw eener derde armenschool er voor een gedeelte althans door op den achtergrond is geraakt. Het zou Spr. zeer leed doen, die school door dat nieuwe denkbeeld en het plan eener op te rigten overdekte botermarkt in het vergeetboek te zien geraken. De komm. toch wijst voor die markt een lokaal aan, dat als meest geschikt voor genoemde school werd beschouwd en aanbevolen. Spr. heeft namelijk vóór zich het rapport der schoolkomm. van 4 Jan. 1862, waarin betoogd wordt, dat er bezwaarlijk betere plaats voor eene derde armenschool zoude te vinden zijn; er waren reeds plannen voor dien bouw opgemaakt. De kommissie erkent nu wel, dat het lokaal goed voor die school is, maar beter nog zou het zijn voor eene botermarkt. Zoo heeft elke komm. over nuttige werken een ander inzigt. Deze komm. heeft zeer gewigtige redenen aangevoerd voor de noodzadelijkheid van vele van die werken, en zegt zelfs, dat zij zeer wel weet, dat er leeningen voor zullen gesloten moeten worden; dat zij het vooruit-

zigt moet geven, dat renten en aflossingen dier leeningen tot nieuwe lasten voor de burgerij zullen leiden, zoodat deze zich moet voorstellen na eenige jaren meer belasting te betalen. Spr. kan dit bewering der komm. weinig rijmen met wat hij op bladz. 5 van haar rapport leest; dáár dringt zij aan op de noodzakelijkheid van *een zuinig beheer*, en beweert zelfs, dat de opbrengst der gewone stedelijke middelen ontoereikende is, om in de gewone uitgaven te voorzien, iets dat zeker wel tot groote zuinigheid zoude moeten nopen, daar de stad ongelukkig niet rekenen kan op Oost-Indische baten. Maar als Spr. dat beweren nopens zuinigheid deelt, kan hij zich weinig vereenigen met het denkbeeld, om door het spoedig tot stand brengen van vele groote werken, te helpen zijnen medeburgers nieuwe lasten op te leggen. Den troost, door de komm. gegeven, dat hier nog zulke hooge lasten niet betaald worden als in andere plaatsen, moet Spr. bekennen, zwak te vinden. Hij blijft dus bij zijne meening, dat zuinigheid in onze administratie hoofdzaak moet wezen. Hij acht dit te meer noodzakelijk, wanneer hij de begrootingen van de laatste jaren onderling vergelijkt. Hij ziet dan dat in die voor 1858 in vergelijking met die voor 1863 bijna alle hoofdstukken verhoogd zijn, en sommigen op eene inderdaad onrustbarende wijze. Zoo was voor 1858 de policie op nog geen *f* 20,000 geraamd, in 1863 op meer dan *f* 41,000; publieke werken in 1858 op *f* 56,000 à *f* 57,000, voor 1863 op *f* 158,000. Als men op deze wijze wil voortgaan, dan moet men wel komen tot de slotsom, waartoe de komm. schijnt te willen geraken, verhooging van lasten; maar Spr. hoopt, dat de verg. tot geene maatregelen zal overgaan, die zoo iets noodzakelijk zullen maken; hij althans zoude daaraan zijne stem niet kunnen geven.

De heer *de Jong* zegt, dat uit het gesprokene door de heeren *Pabst* en *Boer* blijkt, dat die heeren het volmaakt eens zijn met de komm. Hun aanval is meer gerigt tegen het denkbeeld van een lid der komm., waarvan in het rapport wordt melding gemaakt, maar waarmede de overige leden der komm. zich niet hebben vereenigd; daarvoor is dus geen voorstel gemaakt, en zou men dus knnnen zeggen, dat de wederleggingen der heeren *Pabst* en *Boer* zonder doel zijn. Maar als de heer *Boer* zegt, dat het lid der komm. zoude beweerd hebben, dat *batige saldo's* een ongunstigen toestand der financien zouden aantoonen, heeft hij niet goed gelezen. Juist het tegendeel is door dat lid op den voorgrond gesteld, maar tevens beweerd, dat te groote saldo's niet wenschelijk zijn, omdat daaruit blijkt, dat de ramingen niet met juistheid zijn gedaan. — Spr. vindt het saldo van p. m. *f* 70000 op eene begrooting van p. m. een half millioen te groot. — Daarom stelde dat lid de vraag, of het niet mogelijk was nu reeds approximatief na te gaan, of het jaar 1862 weder een dergelijk saldo zal opleveren. In dat geval zou op de tegenwoordige begrooting in ontvang kunnen worden gebragt een gedeelte van dat vermoedelijk saldo, en daardoor eene nieuwe leening kunnen voorgekomen worden, en wees dat lid op het voorbeeld van de staatsbegrooting van het loopend jaar, waar dergelijke post voorkomt.

De heer *v. Dielen* gelooft, dat de door de komm. gedane voorstellen wel den toets van zuinig beheer kunnen doorstaan. Zij zijn geen uitvloeisel van het denkbeeld om met weelde te administreren, en daarenboven het gevolg van eene zaak die voorziening eischt. De herstelling der Roode brug is noodig; daarmede is in verband gebragt eene verbetering op een punt van de stad, dat zeer in aanmerking verdient te komen. Men wil voor die herstelling de Kathrijne-brug bezigen en in plaats van deze eene nieuwe brug leggen, gelijk die op dat punt wenschelijk is, en door de meerdere spoorwegen nog wenschelijker zal worden.

De heer *Bosch* zegt, dat de woorden van het verslag der kommissie, als zoude Utrecht niet behooren tot de gemeenten waar de hoogste belasting betaald wordt, hem bijzonder getroffen hebben. Reeds in het verslag des vorigen jaars kwam eene soortgelijke opmerking voor, en als Spr. zich afvraagt, wat toch de bedoeling daarvan is, dan gelooft hij dat het niets anders bevat dan eene voorbereiding tot verhooging van belastingen. Spr. zou echter ongaarne en niet dan in volstrekte noodzakelijkheid daartoe wenschen over te gaan; de belastingen zijn redelijk genoeg opgevoerd. Niet onopgemerkt echter mag hij voorbijgaan, dat als ten vorige jare de kommissie opgaf dat in Utrecht niet de hoogste direkte belastingen betaald wordt, thans onze kommissie hetzelfde van de belastingen in het algemeen getuigt; Spr. had gaarne de bewijzen gezien waarop die uitspraak berust. De beschouwingen in het verslag, alsof de gewone inkomsten der gemeente ontoereikend zijn tot dekking der gewone uitgaven vindt Spr. weinig aannemelijk. Wel is waar, komt onder de ontvangsten voor een post van *f* 71,000.— als saldo van een vorig dienstjaar en worden er slechts voor buitengewone werken *f* 54,000.— uitgetrokken, doch daaruit volgt niet dat de begrooting over 1863 die opgemaakt is met geen saldo te sluiten, werkelijk niet zal blijken een batig saldo op te leveren als het dienstjaar zal zijn verstreken. Evenzeer als vroegere dienstjaren gedaan hebben, houdt Spr. zich verzekerd, dat over 1863 een batig saldo zal ontstaan en wel plus minus *f* 30,000 à *f* 40,000. De ondervinding der laatste jaren is daar ons te toonen, dat jaarlijks een saldo geboren wordt van dertig-, veertig-, vijftig-, zestig-, zeventig-duizend gulden, en buitendien ligt het in den aard der begrooting zelve, dat zij een bate moet afgeven, omdat in den regel de ontvangsten twintig duizend gulden te laag, de uitgaven even zooveel te hoog geraamd worden, en van den post onvoorziene uitgaven veelal weinig gebruik gemaakt wordt. De wijze waarop de kommissie voorstelt, om de werken, door haar als buitengewoon genoemd, te betalen uit de opbrengst van geldleeningen, komt Spr. daarom minder raadzaam voor, omdat z. i. de stad schulden genoeg heeft en in de laatste jaren nog voor acht ton aan schuld gemaakt heeft. Spr. vindt het voorstel van B. en W. meer in den geest eener goede administratie, om namelijk niet te veel werken te gelijk op touw te zetten, doch naarmate de middelen het gedoogen daartoe over te gaan. Het laatste punt waarbij Spr. stilstaat betreft de bezoldigingen der ambtenaren. Hij voor zich is overtuigd, dat in den regel de ambtenaren billijk beloond worden voor hunne werkzaamheden, dat B. en W. volstrekt niet achterlijk blijven, om als zij het geraden achten voordragten te doen tot verhooging van traktementen, en hij is ook ten volle overtuigd dat B. en W. door deze vergadering daartoe niet behoeven te worden aangespoord.

De heer *Kol* zegt, dat niets veranderlijker is dan een mensch. Spr. herinnert zich hoe de heer *Pabst* met hem ijverde voor het daarstellen eener koornbeurs. Er werd besloten een overdekte plaats voor de koornhandelaars daar te stellen en nogtans vindt men er geen spoor van op de begrooting en . . . de heer *Pabst* is ingenomen met dezelve. Voorleden jaar was het de koornbeurs, thans is het de botermarkt die de komm. voor de begrooting bezig houdt, later zal het wat anders zijn, en het resultaat . . . . men bekomt niets. Als algemeene beschouwing over den financiëlen toestand dezer gemeente meent Spr. te moeten opmerken, dat sinds bijna twee jaren *f* 1 à 200,000 in de gemeentekas voorhanden is geweest en op 4 Sept. jl. *f* 241,802.27. Wel is waar is de kas thans in geen normalen toestand daar op ult. dezer maand *f* 75.000 voor de laatste storting in de negotiatie der centraal spoorwegmaatsch. voorzien moet, worden en welligt zijn er nog eenige betalingen wegens de gasfabriek te doen, maar uit de rek. over 1861 en de begrootnig over 1862, kan Spr. nagaan, dat er zeker *f* 100,000 als reëel kan geacht worden voorhanden te zijn. De inkomsten over 1863 zijn cirka *f* 35,000 lager geraamd dan in 1861 is ontvangen, de uitgaven *f* 13,000 hooger. Voegt men hierbij de uitgetrokken, doch niet besteede sommen van de begrooting, dan zal men niet ver van het opgegeven cijfer blijven. Optredende als vertegenwoordigende den handel, brengt Spreker onder het oog, dat Utrecht eene landmarkt heeft en dat die welvaart verspreidt. Men heeft niet alleen te zorgen voor koorn- en botermarkt, maar men heeft te zorgen voor het marktwezen in het algemeen. Het is van het hoogste gewigt, dat men dit ter harte neme. Dat men geld overhoude bij het slot der rekening is verblijdend, maar men moet uitvoeren de werken waartoe besloten is, of de belastingen verminderen en het geld niet laten rusten in de brandkast ten Stadhuize.

De *Voorz.* gelooft, dat men als lid van den raad optreedt als behartigende de belangen der geheele burgerij, en zou niet gaarne zien, dat het denkbeeld in deze vergadering wortel schoot, dat deze voor dit een ander weder voor dat speciaal belang moest optreden. Wat betreft de koornbeurs, daarvoor zijn de plans ontworpen en bij B. en W. in overweging, doch de zaak is nog niet zoo rijp, dat men met een goed plan voor den dag kan komen. Spr. wil wel zeggen, dat hij het door den raad genomen dienaangaande besluit betreurt, daar een der beste pleinen er door misvormd zal worden. Hij gelooft echter, dat de eerlijkheid vordert. dat men een plan aan den raad onderwerpe. Wat het batig slot betreft, vergeet men, zegt Spr. dat het dienstjaar waarvan sprake is, begonnen is met een bijna even groot saldo, op de vorige begrooting toch was het + *f* 70,000. Men zegt, de tegenwoordige dienst zou kunnen eindigen met een saldo van *f* 40,000; Spr. zou dat ongelukkig vinden, want dan ware men achteruitgegaan. Wil men geringer saldo, men rame dan de ontvangsten maar wat laag, maar dat is niet voorzigtig. Spr. heeft reeds beleefd, dat juist omdat men dacht, er ligt veel geld in kas, men maatregelen daartegen nam, en men zeer veel moeite heeft gehad, om het krediet der stad te handhaven. De wijze waarop men met de publieke werken bij de begrooting handelt, bevalt Spr. ook niet. Hij zou veel liever eene groote som in eens uittrekken en later door den raad doen bepalen waarvoor die besteed zal worden. Zich nu reeds aan banden te leggen, komt Spr. niet wenschelijk voor.

De heer *v. Geuns* zegt, dat de komm. de noodzakelijkheid heeft erkend van een voortdurend zuinig beheer, en zich heeft verheugd, dat tot dusverre zuinigheid in de administratie heeft geheerscht en er vooruitzigt bestaat, dat die voortdurend zal worden betracht. De komm. meent echter dat, als vele werken, waaronder reeds vroeger vastgestelde, noodzakelijk zijn, en vooral wanneer men met ter tijd tot de uitvoering van een plan tot verbetering en uitbreiding der stad op groote schaal wil overgaan, er geld en veel geld noodig zal zijn, en dat, wanneer men al die werken wil, men ook de middelen moet willen om er toe te komen en zich dus op verhooging van belasting zal moeten voorbereiden. De komm. heeft zich daarom verheugd in de omstandigheid, dat hier niet de hoogste belasting wordt betaald. Nu zegt de heer *Bosch* dat de komm. er niet bijgevoegd heeft „direkte." Is het waar, dat de dir. belasting hier niet hooger is dan elders en lager dan in vele andere gemeenten, dan is het gevolg, dat te Utrecht ook in het algemeen aan belastingen minder wordt opgebragt dan elders. De komm. heeft de zaak niet in bijzonderheden in het verslag opgenomen, maar in het algemeen herhaald, dat Utrecht niet behoort onder die plaatsen, waar de hoogste belasting betaald wordt. Wat aangaat de batige saldo's, de komm. heeft die op zich zelf niet betreurd, maar er alleen op gewezen, dat met bij het vaststellen der begrooting de uitgaven niet te hoog en de inkomsten niet te laag moet ramen, maar steeds moet trachten bij de ramingen het naast aan de waarheid te komen dat, zoo er dan nog een batig saldo overschiet, waarop bij de vaststelling der begrooting niet was gerekend, zooals over 1861, toen het waarschijnlijk batig saldo even als bij deze begrooting voor nihil was uitgetrokken, men dat saldo moet beschouwen als een buitengewone ontvangst, die tot buitengewone uitgaven wordt aangewend. Men heeft nu zoodanige buitengewone ontvangst van ruim *f* 71000. Die som acht de komm. wenschelijk, zooveel mogelijk te bestemmen voor buitengewone uitgaven, en zij had wel gewenscht, dat zij geheel daartoe kon worden aangewend, en dat het niet noodig ware nog een gedeelte daarvan, ten bedrage van bijna *f* 18,000, tot dekking van gewone uitgaven te bestemmen. De heer *Boer* wenscht niet voor elk werk eene leening te sluiten. Ook de komm. wenscht dat niet, indien er andere buitengewone middelen zijn. Maar er zijn werken, tot wier daarstelling de raad reeds heeft besloten, er zijn andere, die geen uitstel kunnen lijden naar het oordeel der komm., en daarom heeft zij voor twee van die werken eene leening voorgesteld. De komm. is het eens met den heer *Bosch*, dat B. en W. geen spoorslag noodig hebben tot verhooging der traktementen; zij heeft dan ook zoodanigen spoorslag niet willen geven, maar er alleen op aangedrongen, dat als B. en W. verhoogingen voordragen, zij dat doen bij het vaststellen der begrooting, en niet in den loop van een dienstjaar.

De algemeene beraadslagingen worden alsnu gesloten.

De komm. tot onderzoek van de geloofsbrieven der nieuw benoemde leden brengt hierop rapport uit, waarvan de konklusie strekt tot toelating.

De verg., zich hiermede vereenigd hebbende, wordt verdaagd tot heden avond 6½ uur.

Zitting van den Gemeenteraad van Amersfoort van 28 Okt. 1862.

Voorzitter Mr. *A. G. Wijers*.

Tegenwoordig zijn al de leden.

Aan de orde van behandeling is de goedkeuring der rekening van het R. K. armbestuur over 1861, waaromtrent in de vorige zitting de stemmen staakten. De heeren *L. E. Lagerwey*, *Voorz.*, *Herschel* en *v. d. Pol* geven de redenen op, welke hen tot goed- of afkeuring leiden en hoofdzakelijk betreffen de vraag, op welke wijs het nadeelig saldo gedekt is en of het cijfer van de daartoe verstrekte gelden in de rekening behoort te worden opgenomen; waarna met 8 tegen 7 st. (de heeren *v. Beek*, *Scheltus*, *Diemont*, *v. Bel*, *v. d. Poll*, *Scheerenberg* en *Schluiter*) wordt besloten de voormelde rekening goed te keuren. De rekening van het Ned. Israël. armbestuur, gelijke kwestie opleverende, wordt met 8 tegen 7 st. (bierboven opgenoemd) en die van het Herv. armbestuur, waarop geene aanmerkingen vielen, met alg. st. goedgekeurd.

Alsnu zijn aan de orde de beraadslagingen over de begrooting van het R. K. armb. voor 1863, waaromtrent de voorz. doet opmerken, dat er, zonder opgave van dekmiddelen, een nadeelig saldo van *f* 4349,13 op voorkomt, hetwelk, ofschoon op eene rekening toelaatbaar, echter z. i. niet op eene begrooting te huis behoort, terwijl ook, als nadeelig slot van vorige rekening eene som van *f* 2336,13 in plaats van *f* 2970,93 is gebragt. Ten einde op beide punten opheldering te erlangen stelt de voorz. voor de begrooting terug te zenden, waartoe met 10 tegen 5 st. (de heeren *L. E. Lagerwey*, *v. Bockom Maas*. *v. Werkhoven*, *J. F. Lagerwey* en *de Jong*) wordt besloten.

Ten opzigte van de begrooting van 't Isr. armbest. met een nadeelig saldo van *f* 767,15 sluitende, wordt gelijk besluit genomen, met aanhouding der beslissing nopens het te geven subsidie, door het

armb. aangevraagd tot een met $1/10$ verminderd bedrag (f 118,35).

Vervolgens geeft de voorz. den raad in overweging, zich te verklaren of men het door 't R. K. armb. gevraagd subsidie van f 2000 voor het jaar 1863 zal toekennen, dan wel hetzelfde bedrag des loopenden jaars verleenen, of dat weêr met $1/10$ verminderen. Spreker herinnert dat B. en W., uit aanmerking van de tijdsomstandigheden, nl. stilstand van vele fabrieken, het gedane verzoek ondersteunen, te meer wijl het armb. bepaaldelijk te kennen geeft, die som dringend te behoeven en B. en W. hunnerzijds, althans nu niet, den eersten stap willen doen ter bekoming van een algemeen armbestuur. De heeren *van Bel*, *Scheerenberg*, *van Beek*, *Visser*, *van Werkhoven*, *L. E. Lagerweij*, *Herschel* en de voorz. nemen deel aan de diskussiën over dit onderwerp, waarop met 8 tegen 7 stemm. (de heeren *v. d. Poll*, *Herschel*, *Scheerenberg*, *Schluiter*, *v. Beek*, *Scheltus* en *v. Bel*) wordt besloten een subsidie van f 2000. — te verleenen.

Het ontwerp-besluit, waarbij in overeenstemming met de aanvrage des Herv. armbestuurs het subsidie voor 1863 weder met $1/10$ verminderd en thans op f 1731,92 gebragt is, wordt met algem. stemm. aangenomen.

Het 2de aanvullings-kohier van den hoofdelijken omslag over 1862 wordt ten bedrage van f 51,58 met algem. stemm. vastgesteld, zoomede het aanvullings-kohier der belasting op de honden ten beloope van f 14.—.

Ten slotte wordt aan de orde gesteld de benoeming van een lid voor de openbare gezondheidskommissie. Uithoofde er intusschen verschil van denkbeelden ontstond over de vraag, als hoedanig het te benoemen lid zitting zoude nemen, is overeenkomstig het voorstel van den heer *v. Beek*, ondersteund door den heer *v. Bel*, die in 't midden bragt dat nog andere bepalingen van het reglement eene wijziging behoefden, z. h. o. besloten vooraf de desbetrekkelijke verordening aan een herziening te onderwerpen.

De zitting is daarna gesloten.

---

§— Uit de Memoriën van Beantwoording op Hoofdst. III A. (*Buitenl. Zaken*) en B. (*R. K. Eeredienst*) ontleenen wij 't volgende: In eerstgenoemde lezen wij dat de regering van gevoelen is, dat eene mem. van toelichting tot eene begrooting voor het Dep. v. buitenl. zaken niet behoeft te zijn een verslag van den stand der aanhangige onderwerpen en van de verrigtingen in den vreemde, voor zooverre die niet in verband staan tot de begrooting. Men is echter ten volle bereid tot het verstrekken der mededeelingen, welke de leden zouden wenschen te ontvangen.

De Regering kan niet met de opvatting omtrent het door den Min. van Buitenl. zaken gesprokene in de zitting van 15 Mei jl. nopens het verkrijgen van »betere voorwaarden en het sluiten van een voordeeliger traktaat" nopens de Maaskwestie instemmen. Op eene toen ten deze opzigte gedane vraag toch heeft de Minister geantwoord: »Het is natuurlijk dat ik hierop moeijelijk het antwoord kan geven, doch wij vertrouwen dat dezelfde sympathie die wij voor België gevoelen, ook België voor Nederland zal koesteren. Wanneer wij België toch met billijke eischen naderen, en betoogen dat bij het gebruik maken van het Maaswater de regten van Nederland niet geheel zijn gehandhaafd, dan bestaan er geene redenen om niet te verwachten betere voorwaarden te zullen verkrijgen en een voordeeliger traktaat te zullen sluiten." Daarin lag geenszins de onbepaalde uitdrukking eener stellige verwachting, op wetenschap gegrond, maar alleen van vertrouwen op wederkeerige sympathie. De mededeeling aangaande het bestaan van de vriendschappelijke verstandhouding met andere mogendheden, in de troonrede vervat, neemt de Regering in geen opzigt terug. Omtrent de Maaskwestie zelve zijn de denkbeelden der Regering, over de wijze waarop ze geregeld kan worden, aan België medegedeeld en daarover worden nu besprekingen gehouden.

Eveneens wordt er onderhandeld over den afkoop van den Scheldetol.

De algeheele afschaffing der Rijntollen wordt steeds door de regering gewenscht, maar zij kan niet beamen, dat de geheele afschaffing door de meerderheid en de voornaamste der Rijnoeverstaten in ernst wordt voorgestaan. Nog vóór weinige weken heeft zij te dier zake op nieuw vertoogen laten inbrengen, maar twee daarop ontvangen antwoorden dragen geenszins blijken, dat de overtuiging van de noodzakelijkheid der afschaffing meer veld heeft gewonnen.

De besprekingen, welke onlangs te Parijs over een met Frankrijk te sluiten handelstraktaat hebben plaats gehad, deden blijken, dat dergelijke overeenkomst niet kan tot stand komen zonder eene aanmerkelijke vermindering der belasting op den wijn in Nederland. De regering vermeent daarom onderhandelingen over dat ontwerp te moeten vaststellen.

Het bezwaar, dat op Limburg drukt, wegens zijne betrekking tot den Duitschen Bond, wordt door de regering steeds gevoeld. Zr Ms. gezant te Frankfort is aangeschreven, zijne stem uit te brengen tegen de aanhangige hervormings-voorstellen van Oostenrijk en andere regeringen, onder bijvoeging dat dergelijk besluit, om uitvoering te kunnen erlangen, met algemeene stemmen moet worden aangenomen.

De geschillen met Venezuela zijn voor het grooste gedeelte in den aanvang van dit jaar vereffend.

Een ontwerp-traktaat van vriendschap, handel en scheepvaart met China, door den konsul der Nederlanden te Kanton opgemaakt, is bij de departementen van financiën en van kolonien in overweging.

Het bezoek, door de Japansche gezanten in Nederland gebragt, had hoofdzakelijk ten doel om eenige wijzigingen te verkrijgen in het traktaat van 1858. Aan dien wensch heeft de regering, zonder de belangen van den Nederlandschen handel voorbij te zien, gehoor gegeven, en wel zonder vaste tijdsbepaling, om, bij gunstige omstandigheden, hare regtmatige, uit het traktaat voortvloeijende vorderingen op dit stuk aanstonds te kunnen doen gelden. Het dezerzijds aan de Japansche gezanten gegeven antwoord is hun ter hand gesteld, nadat de antwoorden van Engeland en Pruissen hun reeds waren medegedeeld, omdat de regering zich daarmede niet heeft willen overhaasten, maar eerst inlichtingen wilde inwinnen omtrent het onthaal dat bedoelde voorstellen bij andere regeringen genoot.

De kosten van het verblijf der Japansche gezanten hier te lande komen ten laste van het departement van koloniën.

Het kabinet van Washington schijnt *vooralsnog* niet zeer genegen tot bevordering der emigratie van vrijverklaarde negers uit de Vereenigde Staten van N. Amerika naar Suriname.

De in-beslag-neming van geldswaarden, aan Nederlanders toebehoorende, te Nieuw-Orleans in Mei jl. is getermineerd door de ontheffing van generaal *Butler* van zijne funktiën als militair goeverneur van N. Orleans en door teruggave der aan Nederlanders behoorende goederen, waaronder de 800,000 Mexikaansche dollars.

De vraag, of Nederland eene diplomatieke vertegenwoordiging behoeft op den voet van de bestaande, moet toestemmend beantwoord worden. De vereeniging der missiën bij de Skandinavische hoven is wenschelijk geoordeeld. Het was wenschelijk, dat de bij die hoven geakkrediteerde diplomaat te Kopenhagen verblijf hield wegens de betrekkingen van Nederland tot den Duitschen Bond. Met leedwezen is ontwaard, dat de verhooging van bezoldigingen zeer weinig ondersteuning vond.

De regeling der konsulaire jurisdiktie maakt tusschen de departementen van Justicie en van Buitenl. zaken het onderwerp uit eener gedachtenwisseling. Verschillende ontwerpen van wet zijn in gereedheid gebragt, doch behoeven nog herziening.

Uit de Mem. v. Beantw. op het verslag over *Hoofdstuk III, B* (*R. K. Eeredienst*) blijkt dat de min. er op bedacht is, om, wanneer bezuinigingen op de kosten van het bureau mogelijk zijn, die te bevorderen. De in de tweede plaats opgemerkte vermeerdering der uitgaven van blijvenden aard wordt als een gevolg aangegeven van, door verschillende omstandigheden gebillijkte, behoeften, waaraan van Staatswege niet dan met de meeste spaarzaamheid wordt te gemoet gekomen.

---

§— In de mem. van beantwoording op het voorl. verslag over hoofdst. IV A (*Justicie*) der staatsbegrooting voor 1863, vindt de regering aanleiding tot de volgende opmerkingen.

Het ontworpen nieuw wetboek van strafvordering is in overweging bij den Raad van State. — Dat van burgerl. regtsvordering zal geheel nieuw bewerkt en de afdoening daarvan zoo veel mogelijk bespoedigd worden. Over het ontwerp der regterlijke indeeling zal, meent de minister, het voorloopig verslag der kamer het beste licht verspreiden.

Het onderzoek naar den feitelijken toestand der kloosters is afgeloopen, maar heeft tot geene verdere maatregelen aanleiding behoeven te geven.

Het maakt een punt van overweging uit of het personeel bij het dep. voor vermindering vatbaar is, maar zoo zij kon plaats hebben, zou zij dienstbaar moeten gemaakt worden aan verbetering der bezoldiging van anderen.

Aan de verbetering der militaire regtspleging zal de burgerlijke strafregtspleging, op vasten voet geregeld, ten grondslag moeten strekken.

Volgens de ingewonnen berigten, beantwoordt de Raad van Tucht aan het doel der instelling. — Dat vrij algemeen de uitzetting van niet toegelaten vreemdelingen, op eigen gezag, door lagere policie-ambtenaren zou geschieden schijnt te mogen worden betwijfeld.

De afschaffing van premiën voor bekeuringen acht de min. niet geraden. — De verhooging der traktementen van direkteuren en cipiers van huizen van verzekering en van arrest wordt geregeld naar hunne gemiddelde winstderving, ten gevolge der nieuwe voorschriften aangaande de kantines.

Onvoldoende ruimte en gebrekkige inrigting van sommige gevangenissen staan het geven van een meer voldoend godsdienst-onderwijs in den weg.

Dat het huis van verbetering en opvoeding ... Alkmaar te kostbaar zou zijn ingerigt, mag de re... gering niet toegeven. — De overbrenging der straf... gevangenis te Rotterdam naar elders wordt nood... zakelijk geacht en daarom naar eene geschikte ... gelegenheid uitgezien.

Dat de bestaande cellulaire gevangenissen niet ... vrij van gebreken zijn wordt erkend, maar beter ... te verwachten, dat de nog niet voltooide de bestaande ... in meer dan een opzigt zullen overtreffen.

Het gebouw van den H. R. is tot dusver niet ... betrokken, ten gevolge van een verschil van inzigt ... tusschen dat kollegie en de regering over het ... meubeleren. De regering is niet voornemens in ... de aanschaffing van meubelen verder te gaan dan ... billijk en noodig is.

Tevens heeft de min. v. Justitie beantwoord het ... verslag op Hoofdst. III, B, (*Herv. Eeredienst en ens.*) ...

De besluiten en verordeningen, welke in het be... lang van meerdere zelfstandigheid en vrijheid der ... kerkgenootschappen intrekking of wijziging behoeven, ... worden bijeenverzameld en herzien. Ofschoon de ... partikuliere kollatiën die vrijheid in den weg staan, ... schijnt het op dit oogenblik nog wenschelijk, de ... gelegenheid tot vrijwilligen afstand open te houden.

Gestadige uitzetting der begrooting voor de kosten ... der Prot. kerkgenootschappen is, bij uitzetting der ... bevolking en uitbreiding der gemeenten, niet geheel ... te vermijden, zoolang art. 168, al. 2 Gwt. zijne ... uitvoering hebben zal. Dat het billijk is, ook de ... afgescheiden gemeenten in die subsidiën te doen ... deelen, kan niet ontkend worden. Men zal daarbij ... met omzigtigheid te werk gaan.

De bezigheden der administratie laten geene ver... dere vermindering van het aantal ambtenaren toe.

Het verleenen van eenige subsidie voor godsdien... stig onderwijs aan Israelieten verdedigt de minister ... uit het oogpunt van billijkheid

---

§— Aan de Tweede Kamer is aangeboden een ... wets-ontwerp *tot inkoop en amortisatie van schuld* ... *ten bedrage van vier millioen gulden.* — In de bij ... dit wetsontwerp gevoegde Mem. v. Toel., wordt gezegd ... dat uit eene nadere raming der koloniale bijdragen ... over 1862, waarbij ook de uitkomsten der laatste ... koffij—, suiker—, thee—, en indigo—veilin... gen zijn opgenomen, blijkt dat het batig saldo ... thans mag gesteld worden op f 26.980 000, zijnde ... f 3.108,520 hooger dan waarop bij de raming der ... Middelen is gerekend en f 1.108,520 hooger dan ... opgegeven was bij de aanbieding der Staatsbegroo... ting. Uit dat saldo zal deze amortisatie gevonden ... worden doch eerst na verloop van enkele maanden ... in 1863 denkt de Min. vrijheid te vinden eene ... dere voordragt tot amortisatie te doen; daardoor ... — toont de Min. aan — zal toch geen geldelijk ... nadeel geboren worden, daar dan toch nog f 5,500,000 ... tot amortisatie moet worden ingekocht. — De Min. ... vereenigt zich niet met het denkbeeld om voor ... amortisatie uitsluitend $4\frac{1}{2}$ pCt. rente in te koopen. ... De uitsluiting van andere soorten zou eene onbil... lijkheid zijn, niet tegen het onzekere voordeel op ... wegende. — De min. dringt ten slotte aan op eene ... spoedige behandeling dezer voordragt.

---

§— Thans is bekend geworden het ontwerp van ... wet tot verandering der grensscheiding tusschen ... de gemeenten Zutphen en Brummen.

Deze voordragt is een gevolg van een reeds in ... 1857 tot de regering gerigt verzoek van de zijde ... der bewoners van de Brummensche Achterhoven, ... tot toevoeging dier buurtschap aan de gemeente ... Zutphen. Toenmaals bestaande bezwaren zijn nu ... uit den weg geruimd, zoodat de voordragt nu ... geschiedt in overeenstemming met de betrokken ... gemeente-besturen, met instemming van gedepu... teerde Staten en met goedkeuring der, ingevolge ... art. 131 der gemeentewet ingestelde kommissie.

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.